

Újabb kisebbségellenes döntés született

A kommunista rablás szentesítése

Fotó: Vajda György

Július 4-én a Giurgiui Törvényszék jogerős döntést hozott az Országos Erdőgazdálkodási Önálló Ügyvitelű Vállalat (RNP – ROMSILVA), a Maros megyei prefektúra és a báró Bánffy Dániel örökösei közötti perben, amelynek értelmében Ratosnya és Palotailva körzetében nem szolgáltatnak vissza 9.323 hektár erdőt volt tulajdonosainak. 2007-ben született végleges döntés arról, hogy az örökösök visszakaphatják az erdőt, azonban ezt utólag megtámadták a román állam hatóságai, és visszavonták a korábbi jogerős, végérvényes határozatot.

Vajda György

Az ügy immár több mint egyszerű magántulajdon-visszaszolgáltatás. Egyértelműen tükrözi azt, hogy miként működik a 21. században a román igazságszolgáltatás.

A magyar közösség ellen az utóbbi időszakban hozott ítéletek egyértelműen igazolják, hogy összehangolt kisebbségellenes hadjáratról van szó, amelynek célja a román nemzetállam erősítése, a kisebbségi lét el lehetetlenítése.

„Történelmi döntés”

A Maros Megyei Erdészeti Igazgatóság által a szerkesztőségünkbe eljuttatott közleményben Ovidiu Chiorean mérnök-igazgató történelmi döntésként említi a Giurgiui Törvényszék határozatát. Örömet fejezte ki, (Folytatás a 9. oldalon)

FIFA WORLD CUP
RUSSIA 2018
A labdarúgó-világ bajnokságról
a 7. oldalon

Ne feledje
időben megújítani
előfizetését
a NÉPÚJSÁG-ra!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja.
Telefon:
0742-828-647

Bogyós gyümölcsök bio minőségben

A fiatal vállalkozók a talaj- és növényvédelemre is kiemelt hangsúlyt fektetnek, alapelvük, hogy amit ők nem szívesen fogyasztanának, azt nem kínálják másnak sem.

6.

XI. Marossárpataki Tánc- és Huszár- fesztivál

A hagyományörző és szórakoztató jellegű rendezvényt ez évben is nagy érdeklődés övezte. Idén is küldöttség képviselte Marossárpatak testvértelepüléseit, a magyarországi Jászapátról és Földesről érkeztek vendégek.

10.

DORA OPTICS.RO

DORA OPTICS

• MAROSVÁSÁRHELY •
Műrészeti tér. 23. szám • Tel.: 0733-553-976
1918 Dec. Isugárút, 126. szám • Tel.: 0265-250-475 • 0795-086-379

• SZÁSZRÉGEN •
Szabadság sugárút 12/2. szám • Tel.: 0265-512-095 • 0733-553-971
Cardinal Alexandru Tudocu utca 25/A. szám • Tel.: 0728-908-856

• NYÁRÁDSZEREDA •
Tüzoltó utca, 1. szám • Tel.: 0265-576-514 • 0733-553-973

• RÉSZLETEK AZ OPTIKÁBAN

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérelésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aftnális

Mélyütés önkézzel

Benedek István

Tudjuk már egy ideje az elnökről, hogy megjött a kedve a második mandátumra is, ezt maga volt oly kegyes közölni a minap. Aztán a korrupcióellenes főügyész hétfői menesztésének mikéntjével akkora csapást adott a saját újraválasztási esélyeinek, hogy azon a legádázabb ellenségei is csak elismerően csettinteni tudnak.

A dolgot lényegében eldöntötte már jó hónapja az alkotmánybíróság, az elnök meg egy hónapig gondolkodott fölötte, és azt lépte, amit sok más kérdésben: semmit. Pedig amikor megkapta a talárosok határozatát, még azt mondta, hogy az egy sor kérdést vet fel, amikre válaszokat kell találni. Lett is volna mit vitatni. Kezdve attól, hogy ha valóban lejárt az egyik alkotmánybíró mandátuma, mint az felmerült ez idő alatt, akkor érvényes-e egyáltalán a testület döntése. Egészen odáig, hogy a vonatkozó döntéssel a talárosok írnnak fokozták le az elnököt, és teljes mértékben miniszteri hatáskörbe utalták a főügyészek kinevezését. Folyt is találgatás, hogy egyáltalán milyen lehetőségei vannak az elnöknek ebben a helyzetben, de az érintett maga legfeljebb annyit közölt időnként, hogy még gondolkodik.

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

11., szerda

A Nap kel
5 óra 40 perckor,
lenyugszik
21 óra 14 perckor.
Az év 192. napja,
hátravan 173 nap.

IDŐJÁRÁS

Napsütéses, meleg idő

Hőmérséklet:
max. 27°C
min. 16°C

Istenevéssel!

Ma NÓRA, LILI, holnap IZABELLA, DALMA napja.

IZABELLA: az Erzsébet spanyol alakja.

DALMA: egykor férfinév volt, Vörösmarty Mihály alkotása. A dal szövből képezte.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. július 10.

1 EUR	4,6587
1 USD	3,9738
100 HUF	1,4333
1 g ARANY	160,1035

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.

Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Rockabilly-koncert a dzsesszklubban

Július 12-én, csütörtökön este 8 órától a magyarországi Tom White & The Mad Circus nevű együttes koncertezik Really Mad Rockabilly Show címmel a Sörház/Sinaia utcai Jazz&Blues Clubban. A rock'n'roll muzsikában mozgó formáció járt már Marosvásárhelyen, egy régi, dzsesszklubbeli fesztiválon tartott fergeteges koncertet. Tagjai: Tom White – ének, harmonika, Schiffler Patrik – gitár, Kéri Kolos – nagybőgő, Buzsik Tamás – dob.

Egészségügyi verseny kisiskolásoknak

Első alkalommal látja vendégül az elemi iskolás diákok számára szervezett egészségügyi nevelési program és verseny országos szakaszát július 12-e és 14-e között a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem. A projektben 47 második–negyedik osztályos diák vesz részt Marosvásárhelyről, Bukarestből, Brassóból, Kolozsvárról, Jászvásárról, Temesvárról, Nagyváradról és Craiovaról, a résztvevőket önkéntes munkaként nyolc egyetemi központ több mint harminc hallgatója kíséri. A romániai gyógyászati egyesületek föderációja (FASMR) által szervezett program az egészségügyi nevelés több aspektusát kívánja interaktívan és vonzóan bemutatni, a résztvevők előadást hallhatnak az egészséges táplálkozásról, anatómiáról, fiziológiáról, higiénéről, elsősegélynyújtási technikákról. Az országos szakasz vetélkedővel zárul, a verseny július 13-án lesz, az eredményhirdetésre aznap 18 órától kerül sor.

Beszélő Könyvek

A marosvásárhelyi Teleki Téka folytatja előadás-sorozatát. A Beszélő Könyvek-estek meghívottjaival idén a másként gondolkodás különböző válfajait vették számba, és azt, hogy egyes korok különböző közösségei hogyan receptáltak ezt. A Beszélő Könyvek: Hálózatok a Teleki Tékában című est keretében július 21-én este 7 órától Barabási-Albert Lászlóval próbálnak meg másként gondolkodni a Teleki Téka udvarán – régmúlt korokról, történelemről, hálózatokról, történelem- és hálózatutatról, és arról, hogy mindezek a szálak hogyan kapcsolódnak, kapcsolódhatnak össze a Teleki Tékában.

Megsérültek, amikor autóikkal a Hodos-patakába zuhantak

Tíz személy megsérült kedre virradóra Iszló környékén, amikor két autó, egyik a másik után a Hodos-patakába zuhant – tájékoztatta az Agerpres hírügynökséget Andreea Pop, a Maros Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője. A gépkocsik Iszló irányából Székelyhodos fele tartottak a DJ 153 A jelzésű megyei úton, amikor egy bal kanyarban, az útviszonyokhoz képest nagy sebesség miatt a Hodos-patakába zuhantak. A gépkocsikat egy 17, illetve egy 25 éves fiatal vezette. A 17 éves fiatalember súlyosan megsérült, kilenc személy könnyebb sérülésekkel került kórházba. A 17 éves fiú semmilyen kategóriájú járművezetői engedéllyel nem rendelkezett, ezért és gondatlanságból elkövetett testi sértésért eljárást indítottak ellene. Az ő autójában hatan, a másikban négyen utaztak. Az első vizsgálatok szerint a két sofőr nem versenyzett egymással.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDÉTES:** Petres Emília.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

Él és ünnepel Búzásbesenyő

Vasárnap falunap keretében ünnepeltek a búzásbesenyőiek, megmutatták, hogy igazi közösségként élnek meg az ünnepet. Ezúttal ismét vendégül látták magyarországi testvértelepüléseiket.

Gligor Róbert László

Az egyik legszebb nevű Maros megyei falunap ünnepelte testvértelepülése, Tápiószőlős ötvenfős küldöttsége is. A pénteken érkezett magyarországi vendégek a helyiekkel együtt szombaton közös kiránduláson vettek részt, megtekintve a marosvásárhelyi Kultúrpalotát, az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyt és a kőrispataki szalmakalap-múzeumot.

Az ünnepség vasárnap délelőtt hálaadással kezdődött a falu két templomában. A katolikusok hajlékában a tápiószőlősi leányegyházközséget is szolgáló Kovács Attila tápiógyörgyei plébános celebrálta a szentmisét, ezt követően a templomban került sor a Pro Búzásbesenyő elismerések átnyújtására. A díjat a helyi RMDSZ alapította 2005-ben, célja azon személyiségek kitüntetése, akik tevé-

kenységükkel kiemelkedő módon hozzájárulnak a falu fejlődéséhez vagy másképp segítik a települést. Az idén öt személynek nyújtották át az elismerést: Zsók Melinda helyi családorvosnak, Szoboszlay Árpád tápiószőlősi polgármesternek, aki új lendületet adott a két falu között immár 24 éve létező kapcsolatnak, továbbá Simon Hajnal tanítónőnek a néptáncoktatás újrászervezéséért, illetve Somodi Lorándnak és Kovács Mihály Józsefnek a helyi RMDSZ-választmányban végzett munkájukért. Ugyanakkor átadták a helyi RMDSZ-szervezet 500 lejes pénzjutalommal járó díját Simon Áronnak, a helyi Dósa Dániel Általános Iskola legeredményesebb tanulójának.

Az ünneplőket köszöntő Szoboszlay Árpád tápiószőlősi polgármester kiemelte a két település közötti igaz barátság és erős kapcsolat jelentőségét, amely a közel két és fél évtized alatt hozzájárult mindkettőnek a fejlődéséhez, és mára egy példaeértékű kapcsolat, ahol nem a hivatalos és személytelen jelleg a meghatározó, hanem a családok között kialakult őszinte és tartós barátságok. A díjazás után a helyi Gaudete kórus énekelt Szakács Zoltán zenetanár, karnagy vezényletével.

Az ünnepség a Rátoni János Művelődési Otthonban folytatódott, itt Kedei Pál Előd iskolaigazgató, megyei tanácsos üdvözölte a jelenlevőket, majd Simon István polgármester beszédében az ünneplés fontosságáról beszélt, külön örömet fejezve ki, hogy együtt lehetnek az anyaországi barátokkal, akik igazi édestestvéreivé váltak a besenyői magyaroknak. A jelenlevőket köszöntötte Novák Csaba Zoltán szenátor is. Egy szép és élő közösség igazi példájának nevezte a falut és annak vezetőit, kiemelve, hogy a település összetartó erejének és a közért önzetlenül dolgozó embereknek köszönhető, hogy évről évre szépül és fejlődik a falu és Kerelőszentpál község.

Ezt követően a helyi iskola tanulóinak műsorára került sor: Simon Áron saját szerzeményű zongoradarabját adta elő, színpadra lépett az elemi iskolásokból álló Búzakalász néptáncsoport, a román tagozat tanulói, majd a nagyobbakat felvonultató Búzakalász néptáncsoport fergeteges előadása következett, amely Lengyel Ildikó és Szász Péter oktatók munkáját dicséri. Szavalt Kedei Hanna Boróka és Simon Róbert. A műsor végén oklevéllel és virággal köszöntötték az időseket, az arany- és ezüstlakodalmas házasságokat, illetve a nagykorúságot elért ifjakat.

Délután az eső ellenére is megtelt a sportpálya, ahol a szabadtéri programok a harasztkeréki Varázspatkó lovarda lovas bemutatójával kezdődtek, majd a zene vette át a főszerepet: a közönség elé lépett Ábrám Tibor és Buta Árpád nótás és operetténekes, a koncertek sorában a Pentachord, Anda Adam, majd az est sztárelőadója, Péter Szabó Szilvia is. Éjjel előtt negyed-órás pompás tűzijáték zárta a besenyőiek ünnepét.

Igazi közösségként ünnepeltek vasárnap a besenyőiek

Fotó: facebook.com/Novák Csaba Zoltán

RENDEZVÉNYEK

SzabAdottság a Nyárád mentén

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) éventé konferenciája a magyar unitárius ifjúság életében nagy múltra tekint vissza: az 1900-ban alakult ODFIE első ilyen jellegű seregszemléjét 1928-ban szervezte. Az 1991-től ismét évente megrendezett konferenciák előadásai olyan témaköröket érintenek, amelyek a mindenkori ifjúság számára meghatározóak. Idén a vallásszabadság jegyében a szabadság téma köré épül a rendezvény, ehhez igazodnak az előadások is. A 42. Unitárius Ifjúsági Konferencia időpontja 2018. július 13-15-e, helyszíne a Jobbágyfalva (Marosszék) melletti Tündér Ilona völgye. Az ünnepi megnyitót pénteken, 13-án 16 órától tartják, a rendezvénysorozat vasárnap este ér véget. További információk a 0744-856.876-os telefonszámon, valamint az odfie@odfie.com e-mail-címen kérhetők.

Szászrégeni Napok

Július 9-e és 15-e között zajlik a Szászrégeni Napok rendezvénysorozata. A programban sportbemutatók és versenyek (ma a városi strandnál), oktató jellegű biciklis tevékenységek (szerdán és csütörtökön 11 órakor az Ifjúsági parkban), néptáncműsor és modern tánc (ma 17 órától a Szabadság negyedi piactéren, pénteken 16 órától, szombaton és vasárnap délelőtt 10 órától a központi parkban) is szerepel. A hivatalos megnyitót július 12-én, csütörtökön 17 órakor tartják a központi parkban felállított

színpadon, ekkor díjazták a város kitűnő tanulmányi eredményeket elért diákjait. Csütörtökön 18 órakor helyi előadók koncerteznek. Pénteken este 8 órakor a Vunk, a Zdob și Zdub és a Titán együttes lép fel a központi parkban. A szombat este 8 órakor kezdődő koncertek fellépői között szerepel Kalapács József is. Vasárnap 19 órakor kezdődnek a koncertek, ekkor lép fel a Beatrice. A rendezvénysorozat tűzijátékkal zárul.

A kortárs zene napja

Július 14-én, szombaton második alkalommal tartják meg a kortárs zene napját a mikházi Csűrszínházban. A marosvásárhelyi Rocksuli által szervezett, délután 4 órakor kezdődő eseményen 18 órától fellépnek a szervező egyesület diákjai, 19 órától a The Stonecrops koncertezik, 20 órától a The Lady & The Tramps lép fel, míg a napot 21 órától a Knock Out koncertje zárja. A helyszínen büfé várja az érkezőket, a helyszínen sátorozni is lehet. A beugrót a helyszínen lehet megvásárolni, és 10 lejbe kerül.

Keresztzódások

A Vásárhelyi Forgatag és a Maros Megyei Múzeum ebben az évben második alkalommal szervezi meg a Keresztzódások című kiállítást, ezúttal is azzal az elsődleges céllal, hogy a fiatal művészeknek nyújtson megmutatkozási lehetőséget. Így azon fiatal képzőművészek munkáit várják a szervezők, akiket meghívhat a Keresztzódások cím. A részletekre és a pályázati feltételekre hamarosan viszatérünk.

6423578000052

ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Lemondott Boris Johnson brit külügyminiszter

Lemondott hétfőn Boris Johnson, Nagy-Britannia eddigi külügyminisztere, néhány órával azután, hogy a brit EU-tagság megszűnésének folyamatát irányító minisztérium (DExEU) volt vezetője, David Davis is bejelentette távozását. Theresa May miniszterelnök mindkettőjük lemondását elfogadta.

Johnson, London egykori polgármestere a brit EU-tagságról 2016-ban rendezett – a kilépést pártolók által szűk, 51,9 százalékos többséggel megnyert – népszavazás kampányában a keményvonalas Brexit-párti tábor frontembere volt, és azután is ezt az irányvonalat képviselte, hogy Theresa May, aki a referendum után lemondott David Cameront követte a kormányfői székben, általános meglepetésre kinevezte a külügyi tárca élére.

Boris Johnson lemondásának közvetlen előzményeként, pénteken Theresa May és kabinetjének tagjai javaslatcsomagot fogadtak el az Európai Unióval a brit EU-tagság megszűnése után fenntartandó kereskedelmi kapcsolatok szabályozásáról.

A javaslatok jóval szorosabb jövőbeni kapcsolattartást indítványoznak az EU-val, mint amilyent a kormányzó Konzervatív Párt keményvonalas Brexit-tábora látni szeretett volna. Jóllehet az indítványt Johnson is elfogadta, hétfői londoni sajtóbeszámolókat szerint azonban később keresetlen – enyhébb trágárságokat sem nélkülöző – kifejezésekkel illetve a dokumentumot.

Az Európai Bizottság számára kidolgozott legújabb brit kormányzati indítvány egyik legsarkalatosabb eleme az, hogy London közös szabadkereskedelmi térség létrehozását javasolja az EU-nak a fizikai áruk forgalmának szabályozására, biztosítva a „súrlódásmentes” kereskedelmet Nagy-Britannia és az EU között a Brexit után is.

A brit kormány indítványa szerint London és az EU közös szabálygyűjteményt tartana fenn minden áruféleség kétoldalú forgalmára. Emellett fokozatosan kialakítanának egy olyan vámszabályozási rendszert is, amelyben szükségtelen lenne a vámellenőrzés a kétoldalú kereskedelemben, olyan módon, mintha Nagy-Britannia és az Európai Unió „kombinált vámtertséget” alkotna.

Johnson nem először fordult szembe saját kormánya és miniszterelnöke Brexit-politikájával. Néhány hete „örültségnek” nevezte Theresa May azon kezdeményezését, hogy Nagy-Britannia a brit EU-tagság megszűnése után is tartson fenn az unióval valamilyen vámuniós mechanizmust, elkerülendő, hogy Észak-Írország és Írország jelenleg teljesen nyitott határán – amely a Brexit után az EU és az Egyesült Királyság egyetlen szárazföldi vámhatára lesz – fizikai vámellenőrzést kelljen ismét meghonosítani.

A tervről Johnson a Daily Mail című konzervatív, erősen EU-ellenes irányvonalú brit tömeglapnak nyilatkozva májusban kijelentette: ha Nagy-Britannia vámpartnerségi kapcsolatrendszer hoz létre az EU-val a Brexit után, abból „egy olyan örült rendszer születne”, amelyben London az Európai Unió nevében szedne be vámokat a brit határon átlépő importárúk után.

A volt külügyminiszter nemegyszer kabinetbeli kollégáit is bírálta. Legutóbb június végén, egy londoni üzleti rendezvényen – szavait nem a nyilvánosságnak szánva – azt mondta, hogy a Philip Hammond vezette pénzügyminisztérium a brit EU-tagság fenntartására törekvő tábor központja. Johnson rögzített, majd kiszivárogtatott megjegyzései szerint a pénzügyminisztérium annyira fél a rövid távú gazdasági fennakadásoktól, hogy ezek elkerülése végett feláldozza a Brexittől várható közép- és hosszú távú gazdasági előnyöket is. (MTI)

Donald Trump csúcs előtti üzenete a NATO-tagállamoknak: a számlát állniuk kell

Donald Trump amerikai elnök üzenete a NATO-nak amerikai elemzők csaknem egybehangzó véleménye szerint az, hogy a tagországoknak „állniuk kell a számlát, az Egyesült Államok nem fog minderről gondoskodni”.

Maga Donald Trump fogalmazta meg a múlt héten a montanai Great Fallsban tartott nagygyűlésén, hogy mit kíván közölni a katonai szövetség tagországaival a szerdán kezdődő, kétnapos brüsszeli csúcsertekezleten.

„Megmondom a NATO-nak, hogy muszáj elkezdeni a számlák fizetését, az Egyesült Államok nem fog mindenről gondoskodni” – mondta az elnök a közönség ujjongása közepette. Az eseményről tudósító amerikai közszolgálati rádió (NPR) kommentátora megjegyezte: végéhez közelednek azok az idők, amikor az Egyesült Államok a régi, megszokott módon bánt szövetségeseivel. Ez már érzékelhető volt a legfejlettebb iparú államokat tömörítő G7-es országcsoporthoz Kanadában tartott csúcsertekezletén, és az NPR szerint ez várható a brüsszeli NATO-csúcson is.

Az a megközelítés önmagában nem újdonság. A korábbi amerikai elnökök is nógatták a NATO-tagországokat, hogy költsenek többet a közös védelemre, csak hogy a Fehér Ház előző lakói folyamatosan hangoztatták a NATO jelentőségét, és függetlenül egyes országok vonakodásától a nagyobb anyagi hozzájárulástól, változatlanul biztosították a katonai szervezetet Washington támogatásáról. Donald Trump nem így tesz. Elemzők szerint az elnök – mint oly’ sok területen, a közös védelmet illetően is – üzletemberként közelíti a dolgokhoz. Bosszankodik, hogy Washingtonnak „rossz megállapodása” van a NATO-val, a szövetségeseik „kihasználják az Egyesült Államokat”. Trump lényegében ugyanezt hangoztatta a G7-csúcstalálkozón is, amikor úgy fogalmazott: az iparilag legfejlettebb országok „malacperselyként” használják az Egyesült Államokat.

A brüsszeli csúcstalálkozó „legfőbb témája a NATO ereje és egysége lesz” – mondta Kay Bailey Hutchison amerikai NATO-nagykövet a múlt héten Washingtonban egy telekonferencián, még Trump Montanában elhangzott szavai előtt. S amikor az egyik újságíró azt firtatta, vajon mennyi igazságtartalmuk van azon sajtóértesüléseknek, miszerint a Pentagon (védelmi minisztérium) anyagi okok miatt már azt tanulmányozza, hogy esetleg visszavonja, de mindenképpen csökkenteni majd a Németországban állomásozó NATO-katonáinak létszámát, a nagykövet leszögezte: „senki sehol nem beszélt a Németországban lévő amerikai katonák létszámának

átigazításáról vagy bármi másról, ami arra engedne következtetni, hogy változás lesz a Németországban lévő, 32 ezres amerikai kontingenst illetően”.

Kay Bailey Hutchison és más amerikai tisztségviselők folyamatosan arról győzködik az Egyesült Államok partnereit, hogy a szövetségi elkötelezettség erős. S az Egyesült Államok eddig – a Trump-kormányzat idején is – valóban mindig mindenben támogatta a NATO-t, katonai felszereléseket küldött, részt vett a regionális hadgyakorlatokon, új védelmi megállapodást írt alá Svédországgal és Finnországgal, és megnövelte haditengerészeinek létszámát Norvégiában. Ezt – mint a McClatchy című lapnak szakértők kiemelték – elsősorban James Mattis védelmi miniszter érdemének tulajdonítják. Ám a szakértők emlékeztetnek arra is: Donald Trump több alkalommal kifejtette: csak az számít, amit ő mond. A montanai rendezvényen is megismételte: Európa és kivált Németország nemcsak a kereskedelmi kapcsolatokban, hanem a védelmi kiadásokban is „kihasználja az Egyesült Államokat”. Közölte: „mi a GDP (bruttó nemzeti össztermék) négy százalékát védelemre költjük, ez sokkal több, mint az a két százalék, amelyet a NATO kért a tagországaitól”.

Jens Stoltenberg NATO-főtitkár vasárnap délután a The Wall Street Journal című lap internetes kiadásában közölt állásfoglalást. A norvég politikus, aki 2014 óta irányítja az Észak-atlanti Szerződés Szervezetét, már a bevezetőben is „szívhez szólóan” írt: kifejtette, hogy a NATO központja, Brüsszel két olyan egykori csatamezőhöz közel fekszik, ahol a 20. században amerikai katonák adták életüket Európáért. „Az európaiak mindig hálásak lesznek ezeknek az amerikaiaknak, hogy visszahozták a szabadságot partjainkhoz” – fogalmazott Stoltenberg. A NATO-főtitkár fontosnak tartotta hangsúlyozni: „hosszú évek hanyatlása után” az idén már Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország és Románia is teljesíti a kétszázalékos befizetési kötelezettséget, és arra számít, hogy nyolc NATO-tagország védelmi költségvetési szintje már az idén eléri a GDP 2 százalékát. A NATO 2014-es csúcstalálkozóján valamennyi tagország ígéretet tett arra, hogy nem csökkenteni a védelmi kiadásait, és növeli befizetéseit a közös védelemre, s ezt az ígéretet betartják – írta a szervezet főtitkára az Amerika szövetségesei felzárkóznak című állásfoglalásában.

Donald Trump hétfőn újabb Twitter-bejegyzésben ostromozta a NATO-tagokat, mert szerinte nem költenek eleget a védelmi kiadásokra. „Ez nem korrekt, ez nem fogadható el” – írta. (MTI)

85-100 dollár körül lehet idén a kőolaj hordónkénti ára

Várhatóan 85-100 dollár között lesz a kőolaj hordónkénti világszertei ára idén – mondta Grád Ottó, a Magyar Ásványolaj Szövetség főtitkára kedd reggel az M1 aktuális csatornán. A főtitkár nem tartott valószínűnek egy jelentősebb drágulást, így túlzónak találta a 150 dolláros árat sem kizáró várakozásokat. A Brent ára kedden hordónként 78,57 dolláron, a WTI pedig 74,31 dolláron állt. Hozzátette, a világ kőolajigénye

egyetlen nap körülbelül 100 millió hordó, és ennyit ki is termelnek. Így a mostani áremelkedés hátterében nem a források hiánya, hanem politikai okok állnak, konkrétan a venezuelai és az iráni helyzet. Emlékeztetett, egyetlen év alatt drágult 45 dollárról 80 dollárra a kőolaj, és úgy vélte, ez mind a kitermelőknek, mind a fogyasztóknak elfogadható ár, így stabilizálódhat. (MTI)

Ország – világ

Közös magyar–román árvízvédelmi projekt

Közös magyar–román árvízvédelmi projekt indult a Maros határvízi szakaszán uniós támogatással, több mint 800 millió forintból – közölte az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság műszaki igazgatóhelyettese kedden Szegeden. Kádár Mihály a projektet bemutató rendezvényen elmondta, a tervek szerint 2020 őszére megvalósuló beruházások célja az árvízi biztonság növelése a Maros közös érdekeltségű szakaszán. Magyar oldalon az 1962-ben épült makói szivattyútelep rekonstrukcióját végzik el. Román oldalon a több mint 2,3 kilométeres, Aradhoz közeli jobb parti szakaszon felújítják az árvízvédelmi falat, 225 méteren pedig javítják a partvédelmet – mondta Kádár Mihály. A 2,685 millió eurós költségvetésű projekt részeként két ország szakemberei összehangolják és kiegészítik hidrológiai és geoinformatikai adatbázisaikat, valamint közös előtési „haváriatérkép” készül a Maros Nagylak és Makó közötti 21 kilométeres határszakaszára – közölte az igazgatóhelyettes. (MTI)

Macron Európa igazi határaitól

Emmanuel Macron francia államfő szerint „az igazi határ” Európában a progresszív és a nacionalisták között húzódik, s a 2019-es európai parlamenti választásoknak az ő összecsapásuk áll majd a középpontjában. „Az Európát átszelő igazi határ az, amely a progresszíveket és a nacionalistákat választja el egymástól. Nehéz lesz, de a küzdelem egyértelműen megkezdődött, és ez lesz a 2019-es európai választások tétjeinek középpontjában” – fogalmazott a francia elnök a nemzetgyűlés és a szenátus mintegy 900 tagjának együttes ülésén, a Versailles-ban összehívott kongresszus előtt tartott évértékelő beszédében. (MTI)

Bemutatta migrációs mestertervét a német belügyminiszter

Bemutatta kedden Berlinben 63 pontból álló migrációs „mestertervét” Horst Seehofer német szövetségi belügyminiszter. A csomag négy területen megvalósítandó intézkedéseket javasol a migrációs helyzet rendezése, ellenőrzése és korlátozása érdekében. Külön csoportosítja, hogy milyen teendők vannak azokkal az országokkal kapcsolatban, ahonnan a menedékkérők érkeznek, amelyeken áthaladnak, milyen intézkedéseket kell meghozni belföldön és európai uniós szinten. A dokumentum kiemeli, hogy a jelenlegi határellenőrzés a német–osztrák határon 2018 novemberéig tartható fenn az érvényben lévő schengeni szabályok alapján, de addig is új határőrzeti rendszert alakítanak ki Németország és Ausztria határán, tranzitközpontokat állítanak fel, feltartóztatandó azokat a menedékkérőket, akik már másik uniós tagállamban is adtak be menedékkérelmet. Őket – kétoldalú megállapodás alapján – azonnal visszaküldik oda, vagy ha ez nem lehetséges, akkor Ausztriába, szintén azt követően, hogy a német hatóságok megállapodtak Ausztriával. (MTI)

Mélyütés önkézzel

(Folytatás az 1. oldalról)

Valószínűleg ő is hallotta már, hogy a jó munkához (döntéshez) idő kell, a rosszhoz még több. Mert ha egyesek szerint nem is tehetett volna mást, mint végrehajtani kezes írakként a kiszabott feladatot, azt legalább gesztusban lehetett volna férfiasan is. Kiállva a nyilvánosság elé, és nem elbújva egy szóvivő árnyékába. Ez így sportszerűtlen volt a most már exfőügyésznel szemben is, akinek a munkájával kapcsolatban mindig az elégedettségét hangoztatta. Igaz, az is kényelmetlenül sült volna el számára, ha szembesítik a kérdéssel, hogy ha se hozzátennivalója, se ellenvetése nincs, akkor miért várt egy hónapig az aláírással? Hogy legyen bőven műsorideje az ügy kapcsán egymás után a haveri tévék stúdiói előtt sorban álló összes politikusnak?

Mert így utólag is beigazolódni látszik, hogy az egész ügy csak cirkusz volt jó. Meg annak, hogy az egykori városgazda szavazóiból még többnek nyilvánjon fel esetleg a szeme. És eszébe jusson, hogy emberükből tulajdonképpen a mára már elhamvadtt balliberális USL „csinált” tényezőt a nagypolitikában, amikor kormányfőnek jelölésével hivatali elődjének, a tényleg játékos elnök extengerésznek akartak befűteni. Az akkor nem sikerült, de ami azt illeti, az egykori polgármester most is jó szolgálatokat tesz a hatalmon levő – mily véletlen –, szintén balliberális kormánykoalíciónak azzal, hogy bábként asszisztál az elnöki jogkörök módszeres megkurtításához a megfontolt hallgatásával. Ezzel már megágyaztak egy leendő vitának a mindenkori elnök és az alkotmánybíróság jogköreiről, de azt sem magasan szárnyaló értelmű kormányunk és műellenzéki elnökünk fogja ám lefolytatni.

Több száz hely maradt betöltetlenül

Elosztották a kilencedikeseket

Mint korábban is jeleztük, hétfő délután kiderült, hol folytathatják tanulmányaikat a nyolcadik osztályt végzetek. A számítógépes elosztásnál nyolcvan százalékban az országos képességfelmérő vizsgák eredményét, húsz százalékban az 5–8. osztályos jegyatlagot vették figyelembe, eszerint rangsorolta a gép a diákokat az általuk választott helyekre. A Maros megyei eredményekről Pui Adina Roze megyei főtanfelügyelő-helyettes kérdezte.

Nagy Székely Ildikó

Megyénkben 4002 nyolcadik osztályt végzett diákot osztottak el a meghirdetett középiskolai osztályokba, közülük 3393-an líceumban, 609-ben szakiskolában kezdik a tanévet. A középiskolai osztályokból választók közül 15-en maradtak hely nélkül, egyrészt azért, mert

kevés opciót jelöltek meg, másrészt, mert nagyon alacsony volt a jegyatlaguk – tájékoztatott a megyei főtanfelügyelő-helyettes.

Azokat a diákokat, akik öszire maradt pótvizsgáik miatt nem tették le a kisérettségét, illetve nem vettek részt a számítógépes elosztásban, a szeptember 3–6. között zajló második elosztáson iskolázzák be. Maros megyében 461 líceumi hely maradt betöltetlenül.

A tanügyminisztérium honlapján (admitere.edu.ro) közzétett adatok szerint a megyeszékhelyi szakközépiskolák közül a Traian Săvulescu mezőgazdasági iskolában összesen 48 hely maradt – 34 mezőgazdaság, 14 környezetvédelem szakon –, az Avram Iancu szakközépiskolában kereskedelem szakra 21 diákot tudnak még felvenni, a Ion Vlasiu faipari szakközépiskolában öt szakon összesen 46 hely, a Traian Vuia szakközépiskolában három szakon összesen 33 hely maradt.

Ami a kisvárosokat illeti, a sármasi tanintézetben minden hely betelt, a szováti Domokos Kázmér középiskolában kereskedelem szakon három hely maradt. Ennél több, összesen 13 hely maradt a nyáradszeredai Bocskai István Elméleti Líceum természettudomány szakán. A legtöbb üres hely az erdőszentgyörgyi szakközépiskolában van: a két filológia osztályba 43 diákot, turizmus szakra 17-et várnak még. Pui Adina szerint egyelőre nincsenek veszélyben a diákok nélkül maradt kilencedik osztályok, a szeptemberi második elosztáskor dől el, hogy indulhatnak-e.

– Tavaly létszámihiány miatt egyetlen líceumi és két szakközépiskolai osztály nem indulhatott el – tette hozzá a megyei főtanfelügyelő-helyettes.

Az újdonsült középiskolásoknak július 13-ig, péntekig kell beiratkozniuk a tanintézetbe, ahova felvettelt nyertek.

Közlemény Beke István és Szócs Zoltán börtönbüntetése ügyében

Alulírottak, a Kárpát-medence szerinte működő magyar ifjúsági szervezetek vezetői, megrendüléssel, értetlenül állunk a Beke Istvánra és Szócs Zoltánra jogtípró módon kiírt 5 év börtönbüntetés előtt.

Megdöbbenő, hogy a székely terroristaperként elhíresült koncepció eljárás után másodfokon, koholt vádakkal több évre elzárják a családjuktól, barátaiktól, közösségüktől nemzettársainkat, főképp, mikor alapfokon már felmentették őket.

Ezzel a bírósági döntéssel a múlt század legsötétebb, legkeményebb kommunista időszakának hangulatát idézik, ami egy modern jogállamban nem történhet meg. Meggyőződésünk, hogy az ítélet háttérében a magyar közösség megfélemlítése és a már amúgy is létező magyarellenesség felszítása állhat. Mint mindig, a román politikai elit a „magyar kártyával” próbálja elte-

relni a figyelmet az általa okozott kaotikus állapotokról. Ugyanakkor azt gyanítjuk, hogy a román titkosszolgálat nemzetbiztonsági okokra hivatkozva próbálja bebiztosítani az intézmény költségvetését.

Szilárd meggyőződésünk, hogy egy önmagát jogállamként meghatározó európai országban magánbeszélgetésekből összeállózott hanganyagok alapján minden szándék és tett híján nem szabadna évekre elítélni és bezárni senkit.

Kérjük a Kárpát-medence magyarságát, hogy kövesse figyelemmel székely testvéreink sorsát, és ne nézze szótlanul a magyarellen jogtíprást. Bátorítjuk erdélyi nemzettársainkat, hogy éljenek a törvény által biztosított lehetőségeikkel, és aktívan vegyenek részt a Beke és Szócs kiszabadításáért szervezett megmozdulásokon, így a július 12-én az er-

délyi magyar pártok által közösen szervezett tüntetésen is, Kézdivásárhelyen.

Felkérjük a Kárpát-medence összes magyar politikai és egyházi szereplőjét, hogy a kérdést tartsa napirenden, az EP-képviselőket pedig, hogy minden lehetséges csatornán tájékoztassák a nagyvilágot arról az európai és román jogot csúfoló ítéletről.

Nem engedhetünk a magyarellenes megfélemlítésnek!

Ma Beke István és Szócs Zoltán, holnap mi.

Erőt, kitartást és türelmet kívánunk Nektek és családotoknak!

Az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI), a FIDELITAS, az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség (IKSZ), a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT), a Magyar Ifjúsági Tanács (MIT), a Minta Ifjúsági Szervezet, a KMKSZ ifjúsági szervezet, a Via Nova – Új Út és a VMSZ Ifjúsági Fórum

Elfogadta a képviselőház az új közigazgatási kódexet

A szenátus után a képviselőház is elfogadta hétfőn az új közigazgatási törvénykönyvet, amely egyebek mellett a kisebbségi anyanyelvhasználatot is szabályozza.

A 230 oldalas, 650 törvénycikkből álló, a központi és helyi közigazgatás működését, a köztisztviselők jogállását, a közvagyyon kezelését és a közszolgáltatások megszervezését egységes keretbe foglaló közigazgatási kódexet a szociálliberális kormánytöbbség és az RMDSZ voksaival fogadta el a képviselőház.

Az új kódex az utcák, terek, parkok többnyelvű feliratozásában, a hatóságokkal folytatott anyanyelvű kommunikációban és a kisebbségi jogok megengedő értelmezésében is a magyar közösség számára fontos pontosításokat tartalmaz.

A kódex szerint a településnevek mellett a közterületek elnevezéseit is fel kell majd tüntetni a kisebbségi nyelveken azokon a településeken, ahol valamely kisebbség teszi ki a lakosság legalább 20 százalékát. Az

RMDSZ javaslatára az anyanyelvhasználati jogot kiterjesztik a prefektúrával folytatott kommunikációra, és egységes anyanyelvű formanyomtatványok fogják segíteni a helyi és megyei önkormányzatokban az anyanyelvű ügyintézését.

A rosszindulatú értelmezések megakadályozásának érdekében azt is belefoglalták a tervezetbe, hogy a helyi vagy megyei tanács akkor is dönthet a többnyelvű helységnevtáblák, utcanévtáblák kihelyezéséről, ha a kisebbség aránya nem éri el a húsz százalékot.

A jogszabály – az alkotmányhoz hasonlóan – külön előírja a nemzeti egyezmények és szerződések betartását is a közigazgatási intézmények és alkalmazottaik számára. Az RMDSZ ezzel szeretné számonkérhetővé tenni például a Románia által is ratifikált kisebbségi keretegyezményt vagy az európai nyelvi chartát, amelyek érvényesítését a helyhatóságok sok esetben elszabotálják.

Egy másik rendelkezés kihágás-

nak minősíti a tisztségviselők diszkriminatív, idegengyűlölő megnyilvánulásait, akkor is, ha azok nem a hivatali környezetben, hanem más nyilvános térben, például az internetes fórumokon történnek.

A képviselőházi szakbizottsági vita során szintén az RMDSZ javaslatára a törvénybe bekerült, hogy a kisebbségek korábban szerzett anyanyelvhasználati jogait utólag nem korlátozhatják.

A képviselőházi voks után kiadott közleményében az RMDSZ úgy értékelte: a kisebbségek anyanyelvhasználatát biztosító, európai szellemiségű, a decentralizációt és az önkormányzatok önmeghatározását erősítő közigazgatási törvénykönyvet dolgozott ki az elmúlt fél évben az RMDSZ hathatós hozzájárulásával a parlament.

A közigazgatási kódex hatályba lépéséhez elvileg már csak az államfő aláírására van szükség, de két ellenzéki párt is jelezte: előzetes normakontrollt fog kérni az alkotmánybírástól. (MTI)

Erről jut eszembe

Butábbak is lennének? Eddig úgy gondoltam, hogy csak kevesebben vagyunk. Az idei érettségi eredmények ejtettek gondolkodóba. A kimutatások szerint a romániai magyar ifjak jóval gyengébben teljesítettek a középiskolai tanulmányaikat záró nagy megmértetésen, mint többségi társaik. A magyar érettségizők átmenési átlaga mintegy tíz százalékkal maradt az országos átlag alatt. Az óvások után hétfőn közzétett végleges helyzetjelentés a lényegesen nem sokat változtat. Akkor sem, ha igaz az, amit gyakran előszeretettel hangoztatunk, bár nincs rá cáfolhatatlan bizonyítékunk: a magyar tannyelvű iskolákban szigorúbb az osztályozás, mint a román oktatási intézményekben. Aligha kapaszkodhatunk ebbe a gyenge fogódzóba. Ha tárgyilagosan vizsgáljuk a dolgokat, arra kell gondolnunk, hogy az oktatásban van a hiba. És a hozzáállásban is persze. A diákokéban, a tanárokéban, a szülőkében, az egész társadaloméban. Mindenben és mindenkiben, aki valamilyen módon hozzájárult az oktatási szint csökkenéséhez, az iskola, a tanulás, a tudás általános megbecsüléséhez a visszaeséséhez. Nyilvánvaló, hogy költői a kérdés, amellyel a jegyzetet kezdtem. Hogy lennének gyengébb képességűek a mi gyermekeink! Az viszont nem kétséges, hogy az évek teltevel valahogy háttérbe szorult annak tudata, hogy ebben az országban akkor lehetünk valóban versenyképesek, ha minden vonatkozásban többet tudunk a többségiéknél. Ebben már az is segítségünkre lehet, hogy mi két kultúrához férhetünk hozzá, mondhatnám, természetszerűen. Ez az információs lehetőségeinket, ismereti forrásainkat is jelentősen felduzzaszthatja. Igaz, eléggé széles körökben ma már nem különösebben serkentő motiváció ez. Sokan inkább a könnyebbnek tűnő utat választják: majd boldogulnak valahogy az anyaországban, vagy Nyugaton, még távolabb. Ahhoz románnyelv-tudás sem kell. Akkor meg minék erőlködni megtanulni felső szinten ezt a miénktől jellegében is különböző nyelvet?! Elég, ha angolul jól tudunk. Vagy kevésbé jól. És elmennek. Vissza nagyon kevesen jönnek. Ez is magyarázza, miért vagyunk itthon egyre kevesebben. Ami nyilván a minőségre is visszahat. Persze nem véletlen, hogy a népeség kérdését is szóba hozom. Ma van a népesedési világnap. Bármennyi katasztrófa sújtja is a bolygót, pusztítja a lakosságát, tizedeli az élővilágát, az emberiség létszáma folyamatosan nő. Naponta közel 230 ezer emberrel növekszik a Föld összlakossága, óránként mintegy 9500 fővel, percenként 158-cal. 1987-ben, amikor július 11-re a népesedési világnapot beiktatták, már 5 milliárdot számoltunk. 1999-ben 6 milliárd, 2011-ben 7 milliárd lakosa volt a földgolyónak. Ha minden jól megy, 2024-ben éri el a lakosság számát a 8 milliárdot. A feltételes mód valahogy mindig odakívánczik az ilyen előrejelzések mellé. A HA nálunk pláne nem mellőzhető. Mégis mintha nem fogatkozunk olyan vészes ütemben, ahogy egyesek, sőt egész sokan szeretnék. Az utóbbi néhány évben nőni látszik az erdélyi, székelyföldi magyarság körében a gyermekvállalási kedv, bizonyos vonatkozásban mintha jó irányban módosulnának a demográfiai trendek. Ettől még nem kell dugig telnünk optimizmussal. De a folytonos siránkozás sem tesz jót senkinek. Úgy vélem, a jözanság megőrzése a legnehezebb manapság. Nem csak nálunk, szerinte Európában. Nagy vétek, ha hagyjuk besorolhatni magunk a buták végleg leírt kategóriájába. Talán nem véletlen, hogy kis eszmefuttatásom zárszavaként egy könyvcím jut az eszembe: Balgák bölcsessége. Habár lehet, hogy korunk realitásaira ennél is találhatóbb Erasmus szatirikus hozzáállása, a balgák dicsérete. Majd eldönti Ön, kedves olvasó. (N.M.K.)

Szigorított formában fogadták el a fekete-tengeri gáz kitermelését szabályozó törvényt

A fekete-tengeri földgáz kitermelésében érdekelt befektetők számára szigorított formában fogadta el hétfőn este a képviselőház azt a jogszabályt, amely a nyersanyag kitermelését szabályozza.

A jogszabályt 175 támogató, 30 ellenszavazattal és 30 tartózkodás mellett szavazta meg a képviselőház, amelynek ügydöntő jogköre volt ebben az esetben. A törvényt az idén februárban a szenátus is elfogadta, így már csak Klaus Iohannis államelnöknek kell kihirdetnie, hogy hatályba lépjen.

A törvényt késő délután módosították Liviu Dragnea szociáldemokrata pártelnök javaslatára, aki már korábban jelezte, szerinte túl engedékeny a jogszabály szenátusban elfogadott változata, ezért a földgáz kitermeléséből Románia számára nem származik elég haszon. Éppen ezért a parlament megszavazta, hogy a kitermelt gáz mennyiségének függvényében úgynevezett progresszív adózást vezetnek be. Dragnea szerint így összesen 20 milliárd dollár haszna származik a román államnak, és van esély arra, hogy Románia függetlenedjen az orosz gáztól.

A Fekete-tengerben több találatban is jelentős földgázlelőhe-

lyet találtak, amelyekből a hatóságok becslése szerint Románia évi 18-20 milliárd köbméterre növelheti a jelenlegi 11 milliárd köbméter földgáz kitermelését.

Az egyik találat a Neptun, amelyet az amerikai Exxon és az osztrák OMV Petrom termelhet ki. A befektetőknek a jogszabály alapján az idén kell döntést hozniuk arról, hogy megkezdik-e a nyersanyag felszínre hozását.

A parlamenti vitán részt vett Richard Tusker, az ExxonMobil Románia vezérigazgatója, aki elmondta: az adózási feltételek szigorítása következtében valamennyi befektető számára sokkal nehezebb lesz kedvező döntést hozni a kitermelés megkezdéséről.

Az egyik módosítás szerint a Fekete-tengerből kitermelt földgáz felét az energiatőzsdén kell értékesíteni, a másik felét kétoldalú szerződésekben.

Liviu Dragnea korábban leszögezte: elfogadhatatlan Románia számára, hogy a teljes gázmennyiséget kétoldalú szerződésekben keresztül adják el és a teljes mennyiség külföldre jusson, így a nyersanyagból más államok, mint például Magyarország profitáljon, és az ő gazdaságukat erősítse a földgáz. (MTI)

Faragótábor Csittszentivánon

Akik vésőre váltják a monitort

A csittszentiváni Bandi Dezső Kulturális Egyesület XVI. alkalommal szervezi meg a nyári faragótábort. Székely Lajos, az egyesület elnöke idén Kóter László láncfűrész fafaragót és Bálint József faszobrászt hívta meg, akikkel naponta ötven-hatvan gyermeket foglalkoztattak.

Mezey Sarolta

Bandi Dezső öröksége

Székely Lajos, a tábor vezetője Bandi Dezső iparművészől tanulta a fafaragás művészetét. 2002-ben arra kérte mesterét, hogy a csittszentiváni gyerekeket avassa be a fafaragás technikájába. Ennek a mester eleget tett, és 2005-ig vezette az itteni faragókört. Halála után, a népi kultúra iránti elkötelezettség szellemében folytatták a faragókört és a táborokat.

Tizenhatodik alkalommal szervezzük a faragótábort Csittszentivánon. A Bandi Dezső Kulturális Egyesület eredetileg fafaragó kört működtetett, s ezt a hagyományos népi foglalkozást szeretnénk ma is elsajátíttatni a következő generációkkal, abban a reményben, hogy fa-

faragók kerülnek ki közülük, akiknek ez a mesterség kenyérkereső lehetőségként a megélhetést biztosíthatja. Az előző években más kézműves tevékenységeket is beiktattunk, varrást, hímzést, szövést, agyagozást, festést, de idén kimonodottan csak fafaragással foglalkoztunk, mint kezdetekben. Ezt abból a megfontolásból tettük, hogy a kézimunkázást tanév közben is van alkalmuk gyakorolni a gyermekeknek a tanítónők irányításával – foglalkozott Székely Lajos.

A tábor ideje alatt a faragóteremben naponta több mint ötven gyermek tanulta a fafaragás fortélyait, a kilencévesek generációjától egészen a huszoneves fiatalokig. Legtöbben helyiek, de érkeztek a szomszédos településekről, Marosvásárhelyről, Magyarországról, Svédországból is, akik a nagyszülőknél vakációznak.

A gyermekek között vannak kezdők, haladók s olyanok is, akik már szépen megtanultak faragni. Utóbbiak több éve résztvevői a tábornak, szeretik a faragást, igyekeztek a legjobbat kihozni a fából. Olyan szintre jutottak, hogy bármilyen munkát el tudnak végezni, köztéri

alkotások készítésébe is be tudnak segíteni.

Kérdésünkre, hogy a nyári táborokban folyó képzés elegendő-e a mesterség elsajátításához, Székely Lajos elmondta, hogy a helyi gyerekeket az év folyamán rendszeresen oktatják. Fontosnak tartják, hogy a gyermekek hasznosan töltsék szabadidejüket, s nem csak a tábor ideje alatt, hanem egész tanévben. Nagyon sok gyermek itt találja meg azt a közösséget, ahol jól érzi magát, hiszen itt nem tétlenkednek, nem a képernyőt nézik nap-hosszat. Sokan bevallották, megunták a számítógépezést, rájöttek, hogy jobb, ha hasznosan töltik az idejüket.

A kezdők a fafaragás technikáját tanulják meg, megismerkednek a hagyományos mintakincsrel. Csak később tanulják meg ezeknek a mintáknak a használati tárgyakra való felvitelét.

Kérdésünkre, hogy a volt tanítványok közül vannak-e olyanok, akik a fafaragó szakmában dolgoznak, a tábor vezetője elmondta, hogy nincsenek, mert nincs igény rá. A nagy bútorgyárakat felszámolták, vannak kisebb egységek, ahol dolgozni le-

Fotó: Nagy Tibor

hetne, de annyira kevés a fizetés, hogy szakmát váltanak, vagy külföldre mennek, ahol három-négyezer akkora fizetést kapnak, mint amennyit itt a fafaragóknak felajánlanak. Az is igaz, hogy a modern CNC-megmunkáló gépekkel tökéletes mintákat formázhatnak, a kézi munka ezzel szemben jóval drágább, szinte megfizethetetlen.

Sajnos, a marosvásárhelyi kézművesvásároknak nem olyan kelenődők a faragott tárgyak, mint Hargita és Kovászna megyében, ahol jobban értékelik a népművészetet. Ott nagyobb keletje van a faragott tárgyaknak, bútoroknak és dísz-tárgyaknak, mint nálunk. A modernségre való törekvés kiiktatta ezeket a tárgyakat a mindennapi használatból. Ez azzal is magyarázható, hogy a felnőtt generáció gyerekkorában nem került kapcsolatba a népi kultúrával. Pedig a modern lakásban is jól mutat egy-egy népi kézműves-tárgy, faragott dísz tárgy, kerámia-edény.

Láncfűrészrel faragott mutatós szobrok

Az idei tábor meghívottja a szatmári Kóter László láncfűrész fafaragó és a magyarországi Bálint József faszobrász volt. Az volt a cél, hogy a nagyobb diákok megismerkedjenek a láncfűrész fafaragás technikájával. Ennek a szakmának van jövője, a művészek számos önkormányzattól, intézménytől kapnak felkérést köztéri alkotások készítésére. A tábor jó alkalom volt

tehát arra, hogy a gyermekek betekintést nyerjenek a fafaragásnak ebbe a műfajába. Érdekes, hogy nemcsak fiúk, hanem kislányok is nagy érdeklődést mutattak iránta – mondta Székely Lajos.

Örömmel jöttem Csittszentivánra, mert ez a tábor egyedi az országban. Nagyon nagy elégtétel számomra, hogy itt él a néphagyomány. A láncfűrész fafaragás újdonság, óriási érdeklődés volt iránta, nem csak a gyermekek, hanem a felnőttek részéről is – mondta Kóter László, aki szülőföldjén, Szatmár megyében is meghonosítaná a tábor, ami itt példamutató – önkormányzati, iskolai, civil – összefogás eredménye. Bálint László magyarországi faszobrász elmondta, hogy a fafaragásban ott sincs utánpótlás, csak felnőttek foglalkoznak vele, s gyermekek oktatására kevés példa van.

A két meghívott művész alkotásait a művelődési ház előtt állították fel, a gyermekek munkáiból pedig kiállítás nyílt.

A táborzáró kiállítás-megnyitó meghívottja Bandi Kati iparművész volt, aki az édesapja nevével fémjelzett egyesület munkáját, a gyerekek fafaragó készségének fejlődését évről évre figyelemmel követi.

Addig is, míg a csittszentiváni faragókkal jövő nyáron találkozunk, lesz még alkalmunk összefutni velük rendezvényeken, vásárokon, kézműves-foglalkozásokon. Érdeemes figyelni rájuk!

Szürke kalapjában, virágmintás háziruhájában mintha csak átutazóban lett volna az idősikok között. Vékony csuklóján mindig ott feszült az ezüst gyöngyös karkötő, kezében narancssárga üllőpárnát szorongatott. Pár lépés választotta csak el a pirosra festett padoktól, de nem sietett helyet foglalni. A sétány közepén állva figyelte, melyik irányból érkezik beszélgetőtárs. Aki nem ért rá, inkább messziről elkerülte, őt ugyanis különösen rossz érzés volt megbántani. Sokan emlékeztek még a túrós gombóc illatára, amellyel főként a kisgyermekes családokhoz kopogtatott be váratlanul, és azt sem felejtette el senki, hányszor vállalta át az apróbb családtag felügyeletét a délutáni váltásban dolgozó vagy este színházba kíváncsi szülőktől. Amikor arra kértem, osszon meg velem valamit az életéből, gondolkodás nélkül mesélni kezdett.

Gyermekkorunkban olyanok voltunk a nővéremmel, mint tűz és víz. Engem sokáig csak a fiús dolgok érdekelték, futballoztam, fára másztam, este legtöbbször szakadt ruhával, sáros, poros cipővel érkeztem haza. A nővérem viszont vigyázott az öltözetére, sosem futkározott, labdázott a szomszéd gyerekekkel, inkább csendben babázott vagy kézimunkázott. Olyan volt, mint egy lassított film, ugrattuk is sokszor emiatt a többiekkel. Én a hosszú copfját is szívesen ráncigáltam, belekapaszkodtam, úgy próbáltam végigvonszolni az udvaron. Persze, mindig beárult édesanyánknak, aki végtelenül szigorú asszony volt. Kaptam is tőle annyi verést, büntetést, hogy két életre is elég lenne. Térdeltem kukoricaszemekben, ücsörögtem

sötét pincében, de a legközelebbi adandó alkalommal úgymint megint elláttam a nővérem bajját, és kezdődött előlről az egész cirkusz. Panaszkodni csak édesapámnak lehetett. Neki én voltam a kedvenc, ezt biztosan tudtam, bár sohasem árulta el. Titkos szövetségesek voltunk mi ketten. Ha egy csínytevés miatt nem kaphattam vacsorát, villanyoltás után mindig odacsempezte az ágyamhoz a részemet. Bármit meg tudtam vele beszélni. Egyszer azt is elmondtam neki, hogy nagyon szeretnék táncórákra járni, azután hetekig próbálta rávenni anyámat, hogy engedjen.

Sikerült meggyőznie? – Anyám úgy döntött, tánc helyett a zongora való nekem, attól majd fegyelmetesebb leszek. Be is íratott egy tanárnőhöz, aki, ha elrontottam a darabot, ráütött az ujjaimra. Három évig jártam hozzá, minden együtt töltöttem percet utáltam. A klasszikus zene iránti vonzódásom mégis akkoriban kezdődött, csak akkor még nem voltam ennek tudatában.

A nővére is járt zongorázni? – Nem, őt megkímélték attól az „élménytől”. Elég beteges volt, úgyhogy kimondottan olyan tevékenységeket szánt neki anyáék, ami sem fizikailag, sem lelkileg nem erőltette meg túlságosan. Festegethetett, olvasgathatott egész nap. A könyveket egyébként én is nagyon szerettem, és amikor párválasztásra került sor, fontos volt nekem,

Árul(kod)ó

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

hogy a jövődöbelim olvasott ember legyen. Sok udvarlóm volt, mert szép voltam és csinos, de végül egy nálam tíz évvel idősebb mérnökre esett a választásom. Rajongott a szépirodalomért, a művészetekért, gyűjtötte a világirodalmi ritkaságokat és a festményeket. Bizonyára ez fogott meg benne. Az csak később derült ki, hogy a vodkásüveg a műalkotásoknál is nagyobb katarzist jelent számomra. Mire ez világgóssá vált számomra, már túl voltunk pár viharos éjszakán. Nem részletezem, de a válasz után úgy éreztem magam, mint aki börtönből szabadul. Két fiunk született, ők természetesen velem maradtak. Szerencsére a közös lakásunkból sem kellett kiköltöznünk, a férjem ugyanis az éppen aktuális barátnőjénél telepedett le, és ott is maradt.

Jött aztán új szerelem? – Amíg a gyermekek kicsik voltak, eszembe sem jutott ismerkedni. Később viszont került valaki. Buszsofőr volt, és én éppen azzal a járattal indultam reggelente munkába, amelyre ő volt beosztva. Mindig az első ülésen foglaltam helyet, így szép lassan felfigyelt rám, és beszélgetni kezdtünk. Nagyon kedves, szívélyes ember volt, de valahogy nem tudtam igazán közel engedni magamhoz. Hiányzott az a bizonyos szikra. Két év barátkozás után búcsút is vettem tőle.

A nővérel felnőttként tartották a kapcsolatot? – Ő később alapított családot, mint én, az-

után sokáig nem érintkeztem. Pár éve a férjétől tudtam meg, hogy súlyos beteg. Még aznap elmentem hozzá. Megijedtem, amikor megláttam. Olyan sovány volt, mint kislány korában, az arcán azonban valami furcsa idegenség tükröződött. Ültem az ágya mellett, és vártam, hogy megismerjen. De ő csak nézett maga elé, és simogatta az ujjával az ágy támláját. Egyszer aztán mégis felém fordította az arcát, és elmosolyodott. Motyogott is valamit, hogy mit, azt csak többszöri ismétlésre értettem meg: ne félj, nem mondalak meg. Azt hiszem, ez volt az a pillanat, amikor mindent megbocsátottam neki. Azután naponta felmentem hozzá, bevásároltam, megettettem, tisztába tettem. Hetente kétszer takarítottam is. Érdekes, de megéreztem, amikor közeledett az elválás, és legutolsó napjaiban el sem mozdultam az ágya mellől. A sógorom, szegény, olyan lett a lakásban, mint egy mozgó bútoradarab, szinte tudomást sem vettem róla. Emiatt egyszer elnézést is kértem tőle, de azt mondta, nyugodjak meg, ez a mi egymásra találásunk ideje, amit még neki sem szabad megzavarnia. A nővérem halála után eléggé összeroskadtam. Sokáig lelkiismeret-furdalás gyötört az egykori csínytevések miatt, úgy éreztem, mindenért én voltam a hibás. Végül persze lecsendesedtem bennem az indulatok. De azért továbbra sem szeretek egyedül maradni a gondolataimmal. A fiaim minden hétvégén meglátogatnak, hétfőtől péntekig pedig eltelik valahogy. Finomakat főzök magamnak, ha szép idő van, sétálgatok, és lesem a barátnőket. A társaságukból merítek erőt a holnapokhoz.

Szerkesztette: Benedek István

Ötmilliárd euróra nőtt a külkereskedelmi mérleghiány

A 2018. január–május időszakban Románia 28,09 milliárd euró értékben exportált, míg az import elérte a 33,09 milliárd eurót, így a külkereskedelmi mérleg hiánya 5 milliárd euró volt – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) által kedden nyilvánosságra hozott adatsorokból.

A deficit 546,8 millió euróval mélyült az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Mint a statisztikai intézet keddi közleményében rámutat, az idei esztendő első öt hónapjában a kivitel 8,8 százalékkal, míg a behozatal 9,3 százalékkal bővült 2017 azonos időszakához viszonyítva.

Idén májusban az export 5,87 milliárd euróra rúgott, míg az import 7,14 milliárd eurót tett ki, így a hiány 1,27 milliárd eurós volt.

2017 ötödik hónapjához képest a kivitel 5,2 százalékkal, a behozatal pedig 6,8 százalékkal gyarapodott.

Az INS szerint 2018 első öt hónapjában az Európai Unió országába 21,55 milliárd euró értékben szállított Románia, míg a tagállamokból 24,9 milliárd euró értékben hozott be árut – ezek jelentik az export 76,7 százalékát és az import 75,3 százalékát.

Az EU-n kívülre eközben 6,53 milliárd euró értékben ment romániai áru, onnan pedig 8,18 milliárd euró értékben érkeztek termékek – ezek jelentik az export 23,3 százalékát és az import 24,7 százalékát.

A legnagyobb tételt mind a kivitel, mind a behozatal terén az autók és más közlekedési eszközök jelentették – az export esetében 48,6 százalékot, az importnál 37,4 százalékot tették ki. (Mediafax)

Új támogatási rendszert népszerűsítene

Maros megyében is elkezdődött a Vállalkozz Erdélyben! címszóval meghirdetett népszerűsítési kampány, amely több száz személyt vonna be képzési programokba, és sokuknak pénzt is biztosítana a vállalkozási ötlet megvalósítására.

Gligor Róbert László

Az új gazdaságélénkítő programot a Romániai Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezte, partnerségben a Kovászna Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, valamint az OTP csoportba tartozó OTP Consulting Románia Kft-vel. A Fenntartható vállalkozói környezet a központi régióban elnevezésű projektet az Európai Társadalmi Alap támogatja pénzügyileg a Humán Erőforrás Operatív Program 2014–2020 keretében, általános célja pedig a vállalkozói kezdeményezések támogatása a központi régióban, a gazdasági környezet fejlesztése munkahelyteremtés céljából – hangzott el azon a bemutatón, amelyet az OTP Consulting Romania képviselője, Juhász-Borsos Orsolya tartott kéttucatnyi fiatalnak, vállalkozónak, tisztségviselőnek, érdeklődőnek csütörtökön Nyárádszeredában, és valamivel kevesebb személynek Szovátnán.

A komplex vállalkozói program keretében 740 személy részesülne képzésben, hogy vállalkozói ismereteket szerezzon. A résztvevőnek a központi régióban kell legyen állandó lakhelye vagy tartózkodási engedélye, nem kaphatott hasonló célú támogatást, rendelkezik legalább 8 osztályos végzettséggel, 18 és 64 év közötti életkorú, és városi környezetben szándékozik nem mezőgazdasági jellegű vállalkozást indítani. A szakmai gyakorlatot és tanácsadást követően a résztvevőknek üzleti terveket kell bemutat-

Több helyen is bemutatják a számos újdonságot, lehetőséget nyújtó támogatási programot

niuk. A válogatást követően 89 ötletet támogatnak, hogy abból bejegyzett, önálló vállalkozás jöjjön létre. Minden kiválasztott személy maximum 34.200 euró támogatásban részesülhet, amelyből a cég bejegyzését, terület, épület, jármű bérlését, gépek, felszerelések, nyersanyagok vásárlását lehet fedezni, alkalmazottak bérét, utaztatását, marketing-, informatikai, pénzügyi és jogi tanácsadási szolgáltatásokat és egyébeket lehet fizetni. Az újonnan létrejött vállalkozások legkevesebb 178 új munkahelyet kell létrehozni és fenntartani a projekt időtartama alatt, azaz egy vállalkozás legkevesebb két személyt kell teljes vagy részmunkaidős állásban foglalkoztasson.

A támogatást két részletben folyósítják a cégeknek, az első részlet az üzleti terv értékének 75%-a lehet, a második pedig a fennmaradó összeg, amit azt követően utalnak át, amikor a vállalkozás eléri az első részlet 30%-ának megfelelő jövedelmet. A program második éves kifizetésű, azaz jövő év közepéig kell megvalósuljon, a vállalkozásokat pedig ezután még követik, felügyelik, eközben meg kell tartásuk az alkalmazottakat, és a felügyeleti perióduson túl is egy

bizonyos ideig nem zárhatják be, nem adhatják el a céget.

A program összköltségvetése 21.884.509,68 lej, azaz a második legnagyobb pályázat a központi régióban. A projekt előnye többek között az, hogy a vállalkozást csak a támogatás megnyerése után kell létrehozni, nem kell önrészt biztosítani, a támogatott tevékenységek köre tág, jelenleg alkalmazotti minőségben dolgozó személy is pályázhat, valamint hogy a képzés mellett a nyertesek szaktanácsadásban is részesülnek.

A program és a projekt népszerűsítésében az RMDSZ Maros megyei szervezete vállalt szerepet, ezért azokat az érdeklődőket, akik a bemutató előadásokon nem vettek részt vagy már jelentkezni szeretnének, a szervezet marosvásárhelyi irodájában (Dózsa György utca 9. szám, első emelet) várják, további információk pedig a www.entrepreneurtransilvania.ro internetes oldalon is beszerezhető. A képzéseket a megyeközpontokban tervezik lebonyolítani, de amennyiben legalább húsz érdeklődő akad, régiókban, kisvárosokban is megszervezik majd, a résztvevők igényeihez igazodva – tudtuk meg a tájékoztatón.

A talajt sem vegyszerezik

Bogyós gyümölcsök bio minőségben

Székelyhodoson két hektáron termeszt bogyós gyümölcsöket Makkai Tamás és felesége. A termésből cukor és tartósítószer nélkül szörpök és lekvárok készülnek, a Szlovákiában idén megtartott V. Nemzetközi Bor- és Lekvárszörpversenyen nemrég öt lekvár nyert aranyérmét. A fiatal vállalkozók a talaj- és növényvédelemre is kiemelt hangsúlyt fektetnek, alapelvük, hogy amit ők nem szívesen fogyasztanak, azt nem kínálják másnak sem.

Menyhárt Borbála

Makkai Tamás vízügyi szakemberként, majd meteorológusként dolgozott, nemrég azonban váltott, bogyós gyümölcs termesztésébe fogott. Úgy véli, a mezőgazdaság teljes embert igényel, hiszen állandóan ott kell lenni, és lépni, amikor szükség van rá. Érdeklődésünkre, hogy miért a bogyós gyümölcsöket választották, elmondta, elvégezte a budapesti Corvinus Egyetem kihelyezett tagozataként működő nyárádszeredai kertész-mérnöki egyetemet, ahol az egyik volt tanára, Belényesi Bandi bácsi javasolta, hogy málnát kellene termesztetni, mert az nemigen van a piacon. – Igaza is volt, kezdetben sokáig kínlódtam, hogy eladjam, nem igazán volt kereslet iránta. Három évbe telt, amíg az emberek úgymond visszazoktak a málnára. Először Szabédon telepítettem be

17 ár területet málnával, 2012-ben kerültem Hodosra. A feleségem is elvégezte a kertész-mérnöki egyetemet, és úgy döntöttünk, hogy elővünk egy teljesen idegen helyre, és nekifogunk nagy tételben termesztetni. Most két hektáron termesztünk, egyelőre fiatal ültetvényeink vannak, jövőre fog beindulni a nagyüzemi termelés. Jelenleg van málna, fekete ribizli, eper, szeder és damaszkuszi rózsza, aminek a szirmaiból lekvár és szörp készül. Eddig értékesítettük friss gyümölcsként, piacokon, üzletekben a portékát, de az idéntől a teljes mennyiséget feldolgozzuk. Ahogy leszedjük, megy is préselésre, hidegen préseljük a gyümölcsöt, hogy a vitamin, a rostok maradjanak benne. A lekvárokat hagyományos módon főzzük, de nem teszünk bele tartósítószerrel. Az általunk termesztett gyümölcs mellett vásárolunk is, például áfonyát, homoktöviset, de alaposan megnézzük, hogy milyen minőségben – magyarázta a fiatal vállalkozó, majd hozzátette, a saját konyhájukban, egyszerű darálógéppel dolgoznak, és elvből nem pályáznak fejlesztésre, mivel be szeretnék bizonyítani, hogy a munkájuk nyomán szerzett, saját bevételre alapozva is lehet fejlődni.

Komposzttea – természetes talaj- és növényvédelem

A Makkai család ültetvényein a talaj- és növényvédelem is természetes módon történik, vegyszert egyáltalán nem használnak, hanem a talajnak az élővilágát szaporítják fel, úgynevezett komposztteát készítenek. A környezetbarát módszer lényege, hogy a kiváló biológiai értékű humuszkomposztban megta-

Fotó: Nagy Tibor

lálható mikrobákat (gombák, baktériumok, egysejtűek, fonálféreg stb.) nagy mennyiségben felszaporítják. Vízbe teszik a humuszkomposztot, a katalizátort, és 24 órát levegőztetik az erre tervezett berendezésekben.

– Nálunk nincs talajforgatás, csak talajlazítás, nem ásunk, nem szántunk, hogy a talajban élő mikroorganizmusokat, gombákat ne pusztítsuk el. Ha így csináljuk, nincs szükségünk növényvédelemre, a növénynek az immunrendszere kifejleszti magát. Két-négy év után elérjük azt a szintet, hogy semmi más, kizárólag komposztteát kelljen csak használni – mutatott rá Tamás, aki feleségével együtt rengeteg időt szentel a tanulásnak, folyamatosan képezik magukat a gyümölcsstermesztés, növény-, illetve talajvédelem terén, tapasztalatcserékre járnak.

Mint mondta, az egyetemen valójában azt tanították meg, hogyan nem kell kertészkedni, a vegyszerezés szükségességét hangoztatták.

– Az én álláspontom az, hogy ha ennyi vegyszer kerül a növényre, én

biztos, hogy nem fogyasztom el, így másnak sem adhatom. Próbáljuk mellőzni a cukrot, természetes édesítőszerrel dolgozunk – hangsúlyozta.

Bioboltok is keresik a termékeiket

Az értékesítés kapcsán Tamás elmondta, kezdetben vásárokra jártak, házhoz is szállították, de most eljutottak oda, hogy a vásárlók keresik őket. Eddig nem volt olyan mennyiségű termék, hogy üzleteknek szállítsanak belőle, de idén ez lesz a következő lépés, annál is inkább, mert marosvásárhelyi bioboltok keresték meg őket, akik igényt tartanak a termékeikre.

A Makkai család készítményeivel tavaly és az idén is részt vett a szlovákiai Nemzetközi Bor- és Lekvárszörpversenyen, amelyre nyolc országból neveztek be termékeket, többek között Hawairól is. A Székelyhodoson készült lekvárok kiválóan szerepeltek a megmérettetésen, idén kilenccel szálltak versenybe, és mind nyertes lett, közülük öt aranyérmes. Aranyérmét szerzett például a málna-levendula-, valamint a feketeáfonya-készítményük.

A pénteken és szombaton rendezett negyeddöntők során tovább emelkedett az oroszországi labdarúgó-világ-bajnokság góllátala, amely így alig marad el a négy évvel ezelőtti brazíliai tornától.

A csoportkör 48 találkozója során 2,54 találat született mérkőzésenként, ez a nyolcaddöntők során 2,61-re emelkedett, míg a négy negyeddöntőn esett 11 góllal, amely 2,75-ös átlagot jelent, 2,62-re nőtt. Ez mindössze öt századdal marad el a 2014-es vb-től. Ugyanakkor a mostani szám jobb, mint a 2002-es, a 2006-os és 2010-es világbajnokságé.

A 11 város 12 stadionjában eddig 2.747.054 néző tekintette meg az összecsapásokat, ami 45.784-es átlagot jelent. Utóbbi szám csökkent a negyeddöntők során, de a hátralévő négy meccsen biztosan nő majd, mert azok a két legnagyobb létesítményben, a szentpéterváriban és a moszkvai Luznyikiben lesznek. Ez az átlag elmarad az elmúlt három vb nézőszámától, ami első sorban az arénák befogadóképességével magyarázható.

A futballvilág bajnoki negyeddöntőkben is emelkedett a góllátal

Romelu Lukaku megszerzi a belga válogatott harmadik találatát a Tunézia ellen 5-2-re megnyert csoportmérkőzésen. A németalföldi együttes a legeredményesebb a vb-döntő tornán, meccsenkénti góllátala a háromhoz közelít

Annyi már biztos, hogy európai győztese lesz a vb-nek, ugyanis a legjobb nyolc között kiesett a két dél-amerikai gárda, Uruguay és Brazília, így 1934, 1966, 1982 és 2006 után ötödször fordul elő, hogy tisztán európai elődöntőket rendeznek.

A legtöbb gólt (14-et) továbbra is Belgium szerezte, azaz mérkőzésenként 2,8-szor volt eredményes. Bár az előző négy meccsen csak egy-egy gólt kapott Brazília és Uruguay, a negyeddöntőben a belgák, illetve a franciák is kétszer betaláltak a kapjukba, így a legkevesebb gólt (kettőt) a már korábban kiesett

Dánia, Irán és Peru kapta. Uruguay búcsújával az is eldőlt, hogy kizárólag Belgium nyerheti meg a tornát százszázalékos teljesítménnyel. A másik három versenyben maradt csapat közül a franciák és a horvátok veretlenek, az angolok viszont egyszer már – a csoportkör utolsó fordulójában a belgáktól – kikaptak.

A 60 meccsen összesen 28 büntetőt ítélték a játékvezetők, s ennek éppen 75 százalékát, azaz 21-et értékesítettek, a negyeddöntőkben egy büntető sem volt. Kiugróan magas az öngólok száma, mostanáig 11 született, a szombaton zárult negyeddöntős szakasz során

azonban csak egy. Ugyanakkor a korábbi tornákhoz képest jóval kevesebb a piros lap, eddig mindössze négy futballistát állítottak ki, az előző négy meccsen pedig egyet sem. Az elmúlt öt vb-n mindig legalább tíz játékos kapott piros lapot, ebből négy esetben 17 felett volt a kiállítások száma.

Ami érdekességként még kiemelhető, hogy a második félidőben sokkal több gól születik: míg az első 45 percben 60-szor, addig a másodikban 95-ször rezdültek meg a hálók. A hosszabbításokban is sok találat esik, az első játékrész ráadásában ugyan csak három, de a másodikban már 19.

Az oroszországi világbajnokság első elődöntőjét (Franciaország – Belgium) tegnap lapzárta után játszották, a második elődöntőben, ma este 9-től Anglia és Horvátország találkozik (TV: TVR 1, TVR HD, M4 Sport).

A FIFA-elnök meghívta a döntőre a kimentett thaiföldi gyerekeket

A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) elnöke meghívta az oroszországi világbajnokság vasárnapi döntőjére azokat a thaiföldi gyermekfutballistákat, akik június 23-án egy barlangba rekedtek. Gianni Infantino a thaiföldi szövetségnek küldött nyílt levélben hívta meg a gyerekeket, az edzőjüket – aki szintén a barlangban rekedt –, valamint a hozzátartozókat. A FIFA elnöke bízik benne, hogy valamennyien tudják vállalni az utazást, amelynek minden költségét a nemzetközi szövetség állja. A thaiföldi Tham Luang barlangrendszerben rekedt 12 tagú ifjúsági futballcsapat első négy tagját már vasárnap sikeresen kimentették. A 11 és 16 év közötti gyerekekből, illetve 25 esztendőes edzőjükből álló csoport június 23-a óta raboskodott a monszuneső miatt elárasztott barlang fogságában. A bűvárok segítségével végrehajtandó, sok veszéllyel járó mentőakciót vasárnap kezdték meg 90 bűvár – 50 külföldi és 40 thaiföldi – részvételével.

CSM: A feljutások idénye jön? (3.)

A marosvásárhelyi sport legfeketébb idénye után az újraéledés évada jöhet. A legtöbb sportág főnixmadárként támadna fel az új Városi Sportklubban, miután azok a klubok, amelyek keretében működtek, finanszírozás hiányában bebuktak. A rendszerint egyetlen sportágban érdekelt magánklubok helyére a továbbiakban egyetlen, városi alárendeltségű klub lépne, amely az elképzelések szerint összefogná a Marosvásárhelyen létező sportágak többségének tevékenységét. Aminek kétségtelesen megvan a maga előnye, de ugyanakkor igencsak sérülékeny is ez a felépítés... Talán ha megszilárdul a VSK konstrukciója, jövőre már világosabban látszani fog, hogy mi mire lesz elég.

Bálint Zsombor

Mint említettük, a feljutások idénye elé nézhetünk. Előző lapszámainkban érintettük a labdarúgás, a kosárlabda, a röplabda, a futsal és a vízilabda helyzetét, ma a kézilabdasporthoz fordultunk.

Most már megkapaszkodnának az élvonalban

A női kézilabda szintén a feljutást célozza a 2018–2019-es idényben. Az elmúlt csaknem két évtizedben a Mureşul két ízben lépett elő az élvonalba, de mindkét alkalommal győzelem nélkül búcsúzott a következő bajnokságban. Az előző idényben a Mureşul mellett megjelent az Olimpic is, amely kizárólag ifjúsági játékosokkal

A fiatal játékosok közül csak a legjobbak maradnak a felnőttek között, több új kézilabdázó is érkezik, a hazai pályát pedig a kövesdombi sportterem helyett ezúttal a ligeti sportcsarnok jelenti majd.

szerepelt a másodosztályban. Miután a Mureşul nem tudta befejezni a bajnokságot a pénzühiány és játékosok elfogyása miatt, a VSK új csapata elsősorban az Olimpic feltörekvő tehetségeire támaszkodik majd.

Mint megtudtuk, az Olimpic adja a VSK szakmai stábját is. A szakosztályt Claudiu Evi vezeti, a vezetőedzői teendőket Mihaela Evi (a Mureşul volt játékosa) látja el. A szakmai stáb tagja továbbá Bukaresti József is, akit aligha kell bemutatni a marosvásárhelyi kézilabdakedvelőknek.

Claudiu Evi érdeklődésünkre elmondta, hogy tavalytól eltérően az idén felnőtt csapatot indítanak, ifjúsági csapattal egyrészt nem lenne joguk a feljutásra, másrészt bármilyen szépen is szerepeltek az előző idényben, erre csak ífikként nem lennének képesek. A versenykiírásban pontosan leszögezik, hány saját felnőtt játékosal kell rendelkeznie a klubnak, ezért úgy egészítik ki a keretet, hogy az előző év legjobbjai az Olimpicból és az újonnan érkezők a legoptimálisabban egészítsék ki egymást. Lesznek néhányan a Mureşul volt játékosai közül is, de máshonnan is érkeznek a betöltetlen posztokra. Egyelőre nevetek nem kívánt elárulni, azonban azt mondta, július végéig készen kell lennie a keretnek, mert augusztus elején kezdődik a felkészülés a szeptember 9-én rajtoló bajnoki idényre. Ami biztos, hogy a csapat, az Olimpic-tól eltérően, amely a Liviu Rebreanu iskola termében játszott a mérkőzéseit, a sportcsarnokban játszik majd.

Lesz elődöntő torna

A kézilabda-szövetség megváltoztatta idén a bajnoki rendszert az A osztályban, ami azt jelenti, hogy két csoport helyett három vagy négy csoportot alakítanak ki, egyenként legfeljebb tíz csapattal, a beiratkozások függvényében. Ezekben kétszer játszanak oda-vissza, majd a feljutásra jogosult első két helyezett (bizonyos esetekben akár a harmadik is) elődöntő tornán vehet részt. Roppant érdekes előírás, hogy amennyiben az első három hely egyikén feljutásra nem jogosult csapat végez (ifjúsági státussal induló klubok, élvonalbeli csapatok fiókegyüttese), akkor újraszámolják a rangsort, az utóbbiak eredményei nélkül.

Forma-1: Vettel nyerte Hamilton hazai futamát

A 32. körben Marcus Ericsson (Sauber) hatalmas balesetet szenvedett az első kanyarban

A négyszeres világbajnok Sebastian Vettel, a Ferrari német pilótája nyerte a vasárnapi Forma-1-es Brit Nagydíjat, megelőzve a szintén négyszeres vb-győztes, címvédő Lewis Hamiltont, a Mercedes hazai közönség előtt szereplő versenyzőjét. A 31 éves Vettelnek ez volt az idei negyedik és pályafutása 51. futamgyőzelme, s ezzel nyolcpontosra növelte az előnyét a vb-pontversenyben Hamiltonnal szemben.

Hamilton az első körben egy ütközés miatt a mezőny végére esett vissza, s onnan jött fel végül másodiknak. A dobogó alsó fokára Vettel csapattársa, a finn Kimi Räikkönen állhatott fel.

A rajtot a második kockából startoló Vettel kapta el a legjobban, és azonnal le hagyta a pole-pozícióból induló Hamiltont, akit csapattársa, Valtteri Bottas is megelőzte, Räikkönen pedig a harmadik kanyarban próbált bevágni a brit címvédő mellé, de autójának bal első kerekével eltalálta Hamilton Mercedesének jobb hátsó abroncsát. Hamilton megpördült és a mezőny végére esett vissza, Räikkönen pedig két pozíciót veszítve, ötödikként tudta folytatni a futamot. Az első kör végén Vettel, Bottas, Max Verstappen (Red Bull) volt a dobogós helyeken száguldók sorrendje, közben Hamilton a 18. pozícióból próbált előbbre jönni.

A 10. körben Hamilton már hetedik volt, Räikkönen pedig 10 másodperces időbüntetést kapott a versenybírószágtól, amely öt ítélté felelősnek a rajt utáni ütközésért.

A kerékcserék sorát a 17. körben a harmadik Verstappen kezdte meg, s az ötödik helyen tért vissza a pályára. Vettel az élről

a 21. körben hajtott ki a boksza, Bottas pedig egy körrel később kapott friss abroncsokat. Hamilton ekkor még nem járt kint kerékcserén, így második volt, de rövidesen maga elé engedte csapattársát, Bottast. A brit címvédő aztán a 26. körben megkapta az új gumikat, és a hatodik pozícióban folytathatta a versenyt.

A 32. körben Marcus Ericsson (Sauber) hatalmas balesetet szenvedett az első kanyarban. A svéd pilóta nem sérült meg, ám a versenyautó mentésének az idejére a biztonsági autó behajtott a pályára. Az élmezőnyből a vezető Vettel, valamint Verstappen és Räikkönen is a boksza hajtott kerékcserére, Bottas és Hamilton viszont nem állt ki friss abroncsokért. Mielőtt a safety car a 37. körben elengedte volna a mezőnyt, Bottas vezetett, Vettel második, Hamilton harmadik volt, mögötte Verstappen és Räikkönen érkezett a negyedik és az ötödik helyen.

A biztonsági autó egy kört sem „pihentetett”, miután Romain Grosjean (Haas) és Carlos Sainz (Renault) összeütközött, és mindkét autó a gumifalba csapódott. A safety car aztán a 41. körben állt ki a mezőny elől, és a hajrára az első négy helyezett között nagy csata alakult ki: elől Bottas és Vettel küzdött a győzelemért, a dobogó alsó fokáért pedig Hamilton és Räikkönen harcolt egymással.

Vettel öt körrel a leintés előtt meg tudta előzni Bottast, akit aztán szinte azonnal le hagyott Hamilton, majd Räikkönen is, de más jelentős változás a verseny végéig már nem történt. A vb két hét múlva, a Német Nagydíjjal folytatódik.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A végrendeletéről (II.)

Gogolák H. Csongor ügyvéd
office@gogolak.ro

Amint azt az előző részben írtuk, az örökösök kitagadhatók (exheredare/dezmoštenire) direkt vagy indirekt módon, viszont azonnal meg is kell jegyezni, hogy bizonyos örökösök esetében a kitagadás sohasem lehet teljes mértékű: az úgynevezett köteles résszel rendelkező örökösöknek (moštenitori rezervatari) a hagyatékából kötelező módon részesülniük kell. Köteles résszel rendelkezik a túlélő házastárs, az egyenes ági leszármazottak, valamint a szülők. A köteles rész mértéke annak a résznek a felével egyenlő, amelyre az illető örökös a kitagadást rendelkezés nélkül a törvény szerint jogosult lenne.

A túlélő házastárs törvényes része 1/4, 1/3, 1/2 vagy 3/4, attól függően, hogy milyen más osztálybeli örökösökkel együtt örököl (I. osztály: egyenes ági leszármazottak, II/1. osztály: szülők, testvérek és unokatestvérek IV. fokig, ha együtt örökölnek, II/2. osztály: szülők, testvérek és unokatestvérek IV. fokig, ha külön jönnek az örökséghez, III., IV. osztály: felmenők és oldalági rokonok, akik nincsenek az I., II. osztályban), ennek értelmében a túlélő házastárs köteles része 1/8, 1/6, 1/4 vagy 3/8. Természetesen, ha nincsen más törvényes örökös, a túlélő házastárs köteles része 1/2. Az egyenes ági leszármazottak köteles része 1/2, ha egyedül örökölnek (ebben az esetben minden más örökösödési osztályt eltávolítanak az örökségtől), valamint 3/8, ha a túlélő házastársal együtt örökölnek.

A szülők, ha a többi privilegizált oldalági örökösrel és a házastárral együtt örökölnek, akkor 2/3-ra jogosultak, amelyet együtt örökölnek az oldalági örökösökkel. Ezt maguk között a következőképpen osztják el: egy szülő a 2/3. törvényes részből 1/4-et kap, az oldalági örökösök pedig a 2/3-ad rész 3/4-ét számuktól függetlenül. Két szülő

esetén a kétharmad törvényes részből a szülők 1/2-et kapnak, a többi oldalági örökös pedig ugyancsak 1/2-et, a számuktól függetlenül. Ezeket a hányadokat felezve kapjuk meg azt a köteles részt, amelyet a szülők, a privilegizált oldalági örökösök, valamint a túlélő házastárs kötelező módon, kitagadás esetén is meg kell kapjon. Természetesen abban az esetben, ha a szülők vagy a privilegizált örökösök nem a túlélő házastárral együtt örökölnek, a fenti hányadokat a teljes hagyatékra kell vetíteni.

A fentiek szerint kiszámolt köteles részt megsértő végrendelet (vagy ajándékozási szerződés) érvényes, viszont mértéke leszűkíthető olyan módon, hogy a köteles résszel rendelkező örökös megkapja az őt illető részt. Az örökösök ezt a jogukat akár bírósági úton is érvényesíthetik.

Az új polgári törvénykönyv, ugyanúgy, mint a régi, felsorol több speciális tiltást a végrendelettel kedvezményezhető személyekkel kapcsolatosan. Ennek értelmében megsemmisíthető az a végrendelettel rendelkező, amellyel azon orvosokat, gyógyszerészeket, lelkészeket/papokat, vagy más egyházi személyeket kedvezményezték, akik az elhalálozott azon betegsége alatt látták el, ami később a halál oka volt. Ugyanez érvényes a végrendeletet hitelesítő közjegyzőre, a hitelesítésben részt vevő tanúkra és tolmácsokra, a végrendelet megszerkesztésében törvényes segítséget nyújtó személyekre.

A végrendeleti rendelkezéseket hagyománynak (legat) hívjuk, amelyeket akár bizonyos feladatok – meghagyás (sarcinā, legat cu sarcina) – teljesítéséhez is köthet az örökös. A feladatokat akár harmadik személy javára is lehet teljesíteni, ebben az esetben már nem meghagyásról beszélünk. Az új polgári törvénykönyv megengedi azt a fajta meghagyást, amelynek értelmében a végrendelet szerinti kedvezményezett haláláig kezelje-gondnoka lesz bizonyos java-

inak azzal a kötelezettséggel, hogy halála esetén azok egy harmadik, az eredeti örökös által előre meghatározott személy számára kerüljenek átruházásra (substitutie fideicomisara). Ebben az esetben tulajdonképpen az eredeti örökös két hagyatékot határoz meg előre, a sajátját, illetve a kedvezményezettjét. Ez a furcsa helyzet volt az oka a múltban annak a törvényes előírásnak, melynek értelmében a régi polgári törvénykönyv tiltotta ezeket a „dupla” végrendeletkezesi ügyleteket.

A végrendeletet egyoldalúan bármikor vissza lehet vonni (revocare), azzal a megjegyzéssel, hogy ezt a nyilatkozatot hiteles formában kell megtenni, amit a közjegyzői közhitelességi regiszterbe be kell jegyezni. Ugyanakkor a visszavonást egy új végrendelettel is meg lehet tenni, amely nem kell tiszteletben tartsa a visszavont végrendelet formáját, tehát egy magánokiratként megszerkesztett végrendelettel vissza lehet vonni a hitelesített végrendeletet is. Abban az esetben, ha az új visszavonó végrendeletet hiteles formában szerkesztették meg, ez is bejegyzésre kerül az említett regiszterbe.

A holográf, saját kezűleg írt végrendeletet „hallgatólagosan” is vissza lehet vonni a végrendelet megsemmisítésével, eltépésével vagy teljes, illetve részleges törlésével. Ha nem a végrendelet akaratából történt, de erről a végrendelettel tudott, és lehetősége ellenére nem rekonstruálta/írta újra a végrendeletet, ez is a visszavonással egyenértékű.

A hallgatólagos visszavonás másik formája, ha az utólagos végrendelet az előbbivel ellentétes, összeegyeztethetetlen rendelkezéseket tartalmaz.

A visszavonást is vissza lehet vonni (retractare), amelynek hatásképpen az eredeti végrendelet rendelkezései lesznek érvényesek, kivéve az örökösök ellenkező akaratát.

(Folytatjuk)

Marosvásárhelyen dolgozó rezidens orvosoknak, fiatal egyetemi oktatóknak, színészeknek Lakhatási támogatás

A Studium Prospero Alapítvány a Bethlen Gábor Alap támogatásával lakhatási pályázatot hirdet marosvásárhelyi felsőoktatási intézményben oktató fiatal tanároknak, rezidens orvosoknak, színészeknek a Trébely utcai tanári lakások szakkollégiumban 2 szoba elfoglalására.

A pályázáshoz szükséges dokumentumok:

* felvételi kérelem – kitöltött nyomtatvány, amely letölthető a <http://www.studium.ro/projektjeink/tlszk/> (Felvételi kérelem) oldalról vagy igényelhető a Studium Prospero Központi Hivatalban

* oktatói státust vagy rezidensi státust igazoló irat

* kézzel írt indoklás az alapítvány kuratóriumának címezve, amelyben szerepel, hogy miért van szükség a lakhatási támogatásra

* önéletrajz

* személyi igazolvány másolata

* az utolsó két havi fizetésről bizonylat

* tudományos tevékenységet, civil tevékenységet bizonyító iratok

A pályázati iratsomót, kérjük, személyesen nyújtsák be munkanapokon, július 20-án 15 óráig az alapítvány Központi Hivatalába (Marosvásárhely, Gen. Gheorghe Avramescu utca 11. szám). Érdeklődni az office@studium.ro e-mail címen lehet. (sz.)

Ne adj lehetőséget a zsebtolvajoknak!

Légy szemfüles!

A zsebtolvajlás megelőzésére indított kampányt a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség Légy szemfüles! Ne adj lehetőséget a zsebtolvajoknak! címmel, amelynek keretében szórólapokkal figyelmeztetik a közszállítási járműveken utazókat és a buszmegállóban várakozókat.

A rendőrségi figyelmeztetés szerint a zsebtolvajok kedvelik a zsúfolt helyeket, a közszállítási járműveket éppúgy, mint a koncerteket, fesztiválokat, strandokat, fürdőhelyeket stb. A zsebtolvajok nappal aktívabbak a tömegközlekedési eszközökön, főleg csúcsforgalmi órákban, illetve hétvégeken, ünnepnapokon de a piaci, nagyvárosi útvonalakon is. Kihátrálnak az idős, vidéki, sietős vagy fáradt emberek figyelmetlenségét. Általában csoportosan – három vagy öt személy – indulnak lopni, és mindenkinek jól meghatározott szerepe van. A forgatókönyv szerint egyik eltereli a figyelmet, a másik kilopja a pénztárcát az áldozata zsebéből vagy táskájából, és tovább is adja egyik társának, így ha elkapják, az ellopott tárgy már nincs nála. A tolvajok kabáttal, pólóval, valamilyen ruhaneművel, folyóirattal vagy szá-

tyarral rejtik el azt a kezüket, amellyel lopnak.

Miként lehet védekezni ellenük?

– Amíg tömegközlekedési járműre várnak, figyeljenek oda a szomszédjukra, annak szándékaira.

– Lehetőleg ne olvassanak a járműveken, mert ez a figyelmüket elvonhatja, és könnyen áldozatokká válhatnak.

– A táskájukat tartsák maguk előtt, és lehetőleg szorítsák a testükhöz.

– Ha leülnek, ölben fogják a csomagjukat, semmiképp sem kifelé vagy a szomszéd széke felé.

– Ne hordják a pénztárcát vagy telefonjukat a nadrág farzsebében, mert könnyedén kiemelhető le-, illetve felszálláskor.

– A kabát oldalsó zsebéből is könnyedén kiemelhetik a zsebtolvajok az értékeket, ezért ott semmiképp sem tartsák pénztárcájukat vagy irataikat.

– Nagyobb pénzzsszeggel kerülni kell a tömegközlekedési eszközöket, kérjenek meg az elvitelre egy ismerőt, vagy hívjanak taxit.

– Ha késői órában utaznak, amikor kevés az utas a járműveken, ajánlott a sofőrhez minél közelebb foglalni helyet, vagy bizalomkeltő utasok közelébe ülni. (szer)

Vezetéstechnikai tanácsok és baleset-megelőzés

Esőben, nedves útestesten

Az utóbbi időszak esőzései a közutakon is gyakran okoztak meglepetéseket az autózóknak. Akár hosszabb, akár rövidebb távon autózunk, a sűrű esőben való vezetés fokozott figyelmet igényel minden sofőrtől. A megyei rendőr-felügyelőség közleményben látta el a gépkocsivezetőket a legfontosabb vezetéstechnikai és baleset-megelőzési tanácsokkal.

Pálosy Piroska

Amint a rendőrségi közleményben hangsúlyozzák, szigorúan be kell tartani a közlekedési szabályokat, a közúti jelzőtáblákat, a sebességet az időjárási viszonyokhoz kell igazítani, és utazás előtt ajánlott tájékozódni az utak állapotáról.

A személygépkocsival való biztonságos közlekedés egyik feltétele, hogy a vezetési stílust az úttest felületéhez igazítsák. Nedves útestesten kisebb sebességgel kell haladni, az útviszonyokhoz igazodva figyelmesebben és nyugodtabbnak kell lenni a volánnál, a jármű hirtelen irányváltását is el kell felejtetni. A manővereket csak alapos körültekintés után szabad elvégezni, ami a

saját és a többi közúti szereplő testi épségének érdekét szolgálja.

– Mielőtt útra kelnének, bizonyosodjanak meg arról, hogy a szélvédő és a visszapillantó tükrök jó kilátást biztosítanak, ezért ajánlott beállítani a hőmérséklet-szabályozót és páratlantítót, esőben ugyanis mind a szélvédő, mind az ablakok pillanatok alatt bepárásodnak, vezetés közben pedig nem ajánlatos a kapcsolókat állíogatni.

– Nem szabad hirtelen fékezni! Vizes úton a féktávolság a megszokottnak akár a duplájára is nőhet. Ezért, valamint a vízpermet miatt kellő távolságot kell tartani az előtünk haladó autó mögött, főként akkor, ha kamion vagy más, nagyméretű jármű mögött haladunk.

– A szokásosnál is nagyobb figyelmet kell fordítani az útra. Egyenletesen fékezni, gyorsítani és kormányozni, mivel a hirtelen manőverek miatt a jármű vezetője könnyen elveszítheti az irányítást autója felett.

– Annak érdekében, hogy a közlekedést ne akadályozzák, a rendőrségi figyelmeztetés szerint nem szabad megelőzni a várakozó autószerelőt sem vasúti átjárónál, sem jelzőlámpánál. Ugyanabból a megfontolásból nem ajánlott megállni

vagy várakozni olyan helyeken, ahol a közlekedést akadályozzák.

– Az erős oldalszél furcsa dolgokra képes, akár le is sodorhatja az autót az úttestről. Fogja határozottan a kormányt, és figyeljen a közlekedésben részt vevő többi járműre, főként a motorkerékpárosokra!

– Az úttestet elárasztó nagyobb vízmennyiség vizen futást okozhat, amelynek során a jármű irányíthatatlanná válik, amennyiben nagyobb sebességgel, vagy az úttest széléhez túl közel haladnak. A nedves úton a tempomattal felszerelt autók ajánlott kerülni annak használatát, mert aquaplaninghoz vezethet.

– Láss és látszódj! Ez az egyik alapszabály: a világítás legyen mindig felkapcsolva, előzés előtt a leggyorsabb fokozatra kell állítani az ablaktörlő-lapátokat.

– Amennyiben erős esőzés van, és hömpölyög a víz az úton, ajánlott a gázpedált folyamatosan nyomva tartani, ellenkezőleg víz kerülhet a kipufogóba.

– Amint a jármű elhagyta a hömpölygő vízzel borított útszakaszt, meg kell szárítani a fékeket. Ennek legegyszerűbb módja az, ha menet közben néhányszor könnyen rálep a

Fotó: ISU

sofőr a fékpedálra, vigyázza arra, hogy a műveletet olyankor hajtsa végre, amikor sem előtte, sem mögötte nincs veszélyes közelségben jármű.

– Kerülni kell az út menti fák alatti megállást és várakozást, akár csak a reklámpannók közelségét, amelyeket a szélvihar ledönthet, és a járműveken kárt tehetnek.

– Ha műszaki meghibásodás vagy baleset miatt vesztel a jármű az úttest szélén, a jelenlétét a pozíciólámpákkal, a vészvillogóval és a fényvisszaverő háromszögekkel jelezni kell.

– A kerékpárosok is legyenek tudatában annak, hogy nehezebben és később észlelhetik őket a gépjárművezetők, ezért legyenek elővigyázatosak és fényvisszaverő anyagból készült ruházat, esetleg látthatósági mellény nélkül ne üljenek kerékpárra.

– A gyalogosokat is fokozott óvatosságra inti a rendőrségi közlemény. Gyalogos közlekedésre használják a járdákat, az úttesten csak az erre kijelölt helyeken keljenek át, és csak akkor, ha megbizonyosodtak róla, hogy átkelési szándékukat észrevette a közeledő jármű vezetője is.

A kommunista rablás szentesítése

(Folytatás az 1. oldalról)

hogy az általuk felhozott komoly indokok alapján sikerült megőrizni az állami vagyont. Ugyanakkor hozzátette, hogy minden jogi úton tovább harcolnak azért, hogy a jövőben „a mi érdeink szakemberek kezén maradjanak.”

A közleményben a következőképpen részletezik a jogi kálvária útját. A szóban forgó területet Bánffy Dániel „feltételezett” örökösai a 247/2005-ös törvény alapján igényelték vissza. A Maros megyei földosztó bizottság elutasította az igénylést, mivel az erdőt nem az 1945. március 6-a után létrejött kommunista rendszer törvényei alapján sajátították ki, hanem azért, mert „a báró ellenségesen viselkedett a román állammal”.

Ennek ellenére az örökösök törvénytörési úton elérték, hogy 2007-ben végleges, jogerős határozat születessen a tulajdonjog visszaszolgáltatására és a birtoklevelek kibocsátására.

Az erdészeti igazgatóság a prefektúrával karöltve – az erdészet közleménye szerint – már 2005-től levéltári kutatást folytatott azért, hogy bebizonyítsa báró Bánffy Dániel románellenes attitűdjét. Végül a volt szekuritáté dossziéit tanulmányozó központban (CNSAS) 2014-ben felfedeztek „egy sor meghatározó dokumentumot”, amelyek alapján kérték az előző határozat visszavonását. A közlemény szerint ezek a dokumentumok bizonyítják, hogy báró Bánffy Dánielt „az ország katasztrófáját okozókat és a háborús bűnösöket sújtó 312/1945-ös törvény alapján börtönbüntetésre és vagyonának teljes elkobzására” ítélték „az emberiség ellen elkövetett bűncselekményekre való felbujtásért”.

Ennek alapján tehát 2014-ben rendkívüli módon fellebbezték a szászrégeni bíróság által 2007-ben hozott határozatot. Az ügyet áthelyezték a Giurgiui Bíróságra, ahol teret adtak a fellebbezésnek. A bíróság határozata értelmében „megerősítették” az erdészeti hivatal és a prefektúra által fenntartott álláspontot, miszerint az 1944. szeptember 12-én megkötött fegyverszüneti egyezmény 8. cikkelye alapján a háborús bűnösökre, távollévőkire (absenteiști) és a kollaboránsokra, a román állam és a szövetséges hatalmak ellenségeire nem vonatkozik a földtörvény, azaz nem szolgáltatható vissza a jogtulajdon. A közleményben pontosítják, hogy a 9323 hektár erdőt nem szolgáltatták vissza (nem mérték ki), így továbbra is a román állam tulajdonában van.

A bemutatott eset – áll a továbbiakban a közleményben – része azon kezdeményezéseknek, amelyeket a Romsilva Rt. a Maros Megyei Erdészeti Igazgatóságon keresztül a

prefektúrával közösen folytat azért, hogy megvédje az országos erdőgazdálkodási vállalat vagyont. Folytatják a pereket a „jogtalanul” visszaszolgáltatót mintegy 20.000 hektár erdőtulajdon megőrzésére (amit jogtalanul igényelnek vissza a Bánffy, a Kemény és az Éltes család leszármazottai). Az említett hivatalok továbbra is jogi úton keresnek lehetőséget arra, hogy az említett erdőterületek visszaszolgáltatására hozott végleges, megfellebbezhetetlen döntéseket visszavonják. Konkrétan ez arra a 24.000 hektár erdőre vonatkozik, amelyet a Maros Megyei Erdészeti Igazgatóság 2012-ben visszanyert a Brăilai Bíróságon, ahol eldöntötték, hogy a Gödemesterháza Uradalmi Rt. jogtalanul kérte vissza vagyont, ugyanakkor egy másik esetben 2015-ben a Botoșani-i Bíróság döntött szintén az erdészeti igazgatóság javára az Éltes család ellenében, és mintegy 14.000 hektár erdőt nem szolgáltattak vissza.

A család álláspontja

Bánffy Dániel leszármazottai nevében Bánffy Farkas szintén közleményt juttatott el hozzánk, amiben a Giurgiui Törvényszék által hozott ítéletet, illetve az erdészeti igazgatóság közleményében is nyilvánosságra került állításokat cáfolják a következőképpen.

„2007-ben egy független bíróság, aprólékos és összetett bizonyítási fázis után, végleges ítélet alapján, visszaszolgáltatót Bánffy Dániel örökösének 9323 hektárnyi, a román állam által a kommunista diktatúra alatt jogtalanul elkobzott erdőterületet. Az illetékes román hatóságok 10 éven keresztül megtagadták ennek a végleges bírói ítéletnek a végrehajtását, és soha nem adták ki a birtoklevelet erre a földterületre. Mindezt annak ellenére tették, hogy ez törvényes kötelezettségük lett volna, illetve hogy a végleges bírói határozat megtagadása és végre nem hajtása bűncselekmény, jelen esetben hatalmasra való visszaélés. Ehelyett a román hatóságok több perújrafelvételi kérelmet indítványoztak, különböző indokokkal. Eddig a bíróságok 4 darab perújrafelvételi kérelmet utasítottak el. Mindegyik az áthelyezési kéréseket is elutasította a Legfelsőbb Bíróság, megállapította, hogy a Maros megyei bírók független és kompetens döntést hoznak ezekben az ügyekben. A Maros megyei Prefektúra 2014-ben indítványozta az ötödik perújrafelvételi kérelmet. Ezt a dossziét a Legfelsőbb Bíróság áthelyezte Maros megyéből a Giurgiui Bíróságra. A Giurgiui Bíróság 2018. március 15-én megsemmisítette a 2007-ben meghozott, végleges határozatot. Ezt a döntést 2018. július 4-én másodfokon jóváhagyták, és jogerőre emelkedett a Giurgiui Tör-

vényszék határozata értelmében. Ebben a hatóságok ismételték a 2007-ben hozott ítélet megsemmisítését, ezúttal felhasználva egy koncepció per keretén belül kiadott, a kommunista diktatúra szellemét tükröző, szégyenletes 1952-es bírói ítéletet, amelyet a Nemzeti Levéltárból kértek ki. Ez az ítélet korábban is elérhető volt az állam képviselői, illetve a nyilvánosság számára, ezt az ítéletet sem az örökösök, sem a levéltár nem rejtegette. Ezek a dokumentumok tehát nem indokolták a perújrafel-

Fotó: Vajda György

vételt, így maga a perújrafelvétel sem volt jogszerű. Az 1952-ben hozott, az etnikai diszkrimináció szellemében született határozat »osztályellenségnek és háborús bűnösnek« nyilvánítja Bánffy Dánielt, azzal az indoklással, hogy elfogadhatatlan az a megoldás, miszerint a sovén, kizsákmányoló osztály egyik tagja büntetlenül maradjon. Erre az ítéletre hivatkoznak most, 2018-ban.

A Giurgiui Törvényszék teljesen figyelmen kívül hagyja azt, hogy 1946-ban, egy akkor még független bíróság, a Kolozsvári Táblabíróság, véglegesen felmentette Bánffy Dánielt ugyanezekért a bűncselekményekért. 1946-ban sem védekezett Bánffy Dániel, meg sem jelent az ellene zajló per során, a per koncepcionális jellege teljesen egyértelmű volt, a benne felhozott vádak nevetesen koholtak. Az összes tanúvallomás megerősítette, hogy Bánffy Dániel jelen sem volt a perben felsorolt bűncselekmények elkövetésénél. Mindezek ellenére 1952-ben a kommunista diktatúra nyomására újraindították a Bánffy Dániel elleni tárgyalást, és megsemmisítve az 1946-ban kimondott, végleges, felmentő határozatot, ezúttal a Bukaresti Törvényszék elítélte Bánffy Dánielt, és elrendelte vagyona elkobzását. Egy szégyenletes, alaptalan, kommunista hatá-

rozatról van szó, amelynek egyetlen célja példa statuálása volt. Nagyon fontos kiemelni, hogy 1952-ben már javában dúlt a kommunista diktatúra, és az összes magántulajdont rég államosították, így a jelen ítélet tárgyát képező, korábban Bánffy Dániel tulajdonában levő erdőterületek is az állam tulajdonát képezték már az 1947–1948-as évektől kezdődően, tehát 1952-ben nem volt mit elkobozni tőle.

Nagy csalódás Bánffy Dániel leszármazottai és örökösai, a Bánffy család számára, hogy 2018-ban, egy jogállamban, amely tagja az Európai Uniónak, a kommunista dikta-

ügyében. Az egyház álláspontja szerint a könyvtárat és a csillagvizsgálót Batthyány Ignác püspök végrendeletileg a római katolikus egyházra hagyta, és a végrendeletben szereplő „Erdély provincia”, amely alapján a román állam jogutódként lépett fel, az erdélyi római katolikus egyházmegyét jelenti. Ezzel szemben a román állam azt állítja, hogy a püspök nemcsak az egyházra, hanem Erdélyre is hagyta a könyvtárat, Erdély pedig ma Románia része, ezért a román államot illeti meg a tulajdonjog.) Ugyanakkor a szóban forgó eset igazolja, hogy amit magánszemélyektől el-

túra által rendezett koncepció per eredményét veszik alapul, egy 10 évvel ezelőtt meghozott végleges bírói határozatot semmissé nyilvánítva. Jelen ítéletben ugyanaz az indoklás, mint a legsötétebb sztálinista időkben, azt állítva, hogy ezeknek a magántulajdonban levő, jogszerűen szerzett földterületeknek az elkobzása teljesen jogos volt. Az érintettek egyöntetű véleménye, hogy ezt az ítéletet nem az igazság és a jogszerűség szellemisége, hanem az etnikai diszkrimináció és a haszonszerzés motiválta, mindez a 21. században az Európai Unióban. Sajnos nem marad más hátra, mint nemzetközi bíróságokhoz fordulni. Bánffy Dániel leszármazottai és örökösai ezt meg is fogják tenni.”

Tudomásunkra jutott, hogy a család még nem kapta kézhez a bírói határozat indoklását. Van, amikor erre több mint fél évet kell várni. De ahogy ezt hivatalosan kézbesítik, elindítják az eljárást, a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulnak jogorvoslatért.

Főlháborító és elfogadhatatlan döntés

Mivel az utóbbi időben több olyan bírósági határozat látott napvilágot, amely az egykori magyar egyházi és/vagy kisebbségi közvagy magántulajdonban levő ingatlanok visszaszolgáltatása ellen született, megkérdeztük Kelemen Hunort, az RMDSZ országos szervezetének elnökét, aki a következőket mondta lapunknak.

– Annak ellenére, hogy Románia elkötelezte magát a kommunista rendszer által elkobzott ingatlanok teljes körű visszaszolgáltatása mellett, az országnak az Európai Unióhoz, illetve a NATO-hoz való csatlakozását követően egyre több olyan bírósági határozat születik, amely ennek ellentmond. Nemcsak erdőkről, földterületekről, hanem iskolákról és más ingatlanokról is szó van. Elég megemlíteni a Mikó-pert vagy a Batthyaneumot, ahol félreértelmezés miatt nem adják vissza az egyház tulajdonát illető ingóságokat és ingatlanokat. (Sz. m.: Az Emberi Jogok Európai Bírósága 2012-ben bíróságot rótt ki a román államra, amiért 14 év alatt nem értesítette az egyházat arról, hogy milyen döntést hozott a Batthyaneum

vettek, megint csak ilyen mondvascsinált ürüggyel újraállamosítják az 1950-es években a kommunista bíróságok által hozott politikai döntések értelmében. Megengedhetetlen, hogy a 2018-ban hozott döntéssel visszafordulnak ugyanahhoz a gyakorlatához. Ez főlháborító és elfogadhatatlan! A jogorvoslat tovább kell keresni bírósági úton, ezért a családnak folytatnia kell az eljárást. Ezzel kapcsolatban politikai megoldást nem látok kivitelezhetőnek. Az viszont egyértelmű, hogy a bírósági szolgáltatás állapotával, helyzetével, a joggyakorlattal gondok vannak, amelyeket a tapasztaltak alapján saját bőrünkön érzünk.

Az ilyen és sokkal bonyolultabb ügyekben születnek hasonló döntések, amiért szükség van arra, hogy az igazságszolgáltatást más, új alapokra helyezzük. Nem azért szállunk síkra, mert meg akarjuk állítani a korrupcióellenes harcot, ahogy ezt bírálóink állítják, hanem azért, hogy ilyen esetek ne forduljanak elő többet. Ezt a rablást nem szabadna folytatnia a román államnak. Románia maga döntött úgy, hogy vállalja a teljes visszaszolgáltatást. Erre nem kényszerítette senki. Vannak országok, ahol nem szolgáltatták vissza semmit, de tisztességes kárpótlást nyújtottak, mint pl. Magyarországon. Ha ezt az utat választotta Románia (sz. m.: a teljes visszaszolgáltatást – restitutio in integrum), akkor ezen az úton kell haladnia. Ha pedig változtatni akar, akkor a parlamentben kell törvényt hozni, de ez így, ahogy most van, nem igazságos. Sajnos az igazságszolgáltatás döntései ellen politikailag nem lehet semmit tenni. Nyilván nem mindegy, hogy olyan törvények születnek, amelyek a demokráciát szolgálják, vagy csak az áldemokrácia látszatát keltik. Amennyiben rendellenességet tapasztalunk, egyeztetünk partnereinkkel. Ha Románia jogállam, akkor ez azt jelenti, hogy a törvényeket alkalmazni, betartani kell. A politikusoknak az a feladatuk, hogy a jogállami rendszert működőképesse tegyék, hogy minden olyan ügyért kiálljanak, amely a kisebbséget érinti – mondta többek között lapunknak Kelemen Hunor.

XI. Marossárpataki Tánc- és Huszárfesztivál

Az eső nem tudta elmosni a hagyományörző rendezvényt

Szombaton két helyszínen került sor a marossárpataki faluünnepségre: a reggeli órákban a kakas-dombi sportpályán, délután az iskolaudvaron zajlottak a tartalmas programok. A hagyományörző és szórakoztató jellegű rendezvényt ez évben is nagy érdeklődés övezte. Idén is küldöttség képviselte Marossárpatak testvértelepüléseit, a magyarországi Jászapáti-ról és Földesről érkeztek vendégek.

Idén sem maradt el a mezőcsávási fűvőszekar zenés ébresztője, amelynek huszárkíséret növelte hatását. A Miholcsa József szobrászművész, hagyományörző huszár alezredes vezette csapat a falu utcáit bejárva tette emlékeztetése a napot. Több helyen pálinkával és kaláccsal kínálták a lovasokat, akik a focipályán is tiszteletüket tették, ahol dr. Marcus Gabriella irányításával gyerek-lovasbemutató és ügyességi vetélkedő, valamint a szekeres gazdák versenye zajlott.

Kupát, oklevelet kaptak a díjazottak

A gyermek-lovasbemutató és ügyességi versenyen a helyi Nyereg Klub és a gemyességi Balogh Lovas Klub versenyzői mellett egyéni indulók is voltak. Dr. Marcus Gabriella, a versenyek szervezője érdeklődésünkre elmondta, hogy évről évre emelkedik a színvonal, egyre fegyelmezettebbek a versenyzők, jól ismerik a szabályokat. „Egy ilyen megméretkezés arra is jó, hogy orvosolni tudjuk a hiányosságokat. A lovak sokat alakultak, kezdik szokni a versenyeket. A gyerekekkel hosszú heteken át készültünk a versenyre, számukra felejthetetlen élményt jelent egy ilyen rendezvény. Köszönet Simon András és Benedekfi Levente bírónak, akik a döntések mellett szakszerűen beszéltek a lovas versenyekről, megosztva ismereteiket a közönséggel” – mondta dr. Marcus Gabriella.

A győztesek:

Kezdő kategória: Máté Anna (Marosvásárhely, Sárpatoki Nyereg Klub)

Haladó kategória: Fazakas-Györfly Pálma (Marossárpatak, Sárpatoki Nyereg Klub)

Szekeresek: Csurkuly János hajtó, Csurkuly Tamás segédhajtó (Marossárpatak)

A versenyek alatt Fall Orsolya és két társa irányításával gyermek-kézművesfoglalkozások zajlottak és arcfestés. „Egy kisgyermek számára nincs annál nagyobb öröm, mint amikor belebújhat egyik kedvenc mesehősnének vagy éppen a neki legkedvesebb állatnak a bőrébe. Ekkor megelevenedik egy álomvilág, amiben az adott figura külső jegyeit magukra öltve, részesei lehetnek egy csodás átváltozásnak” – nyilatkozta Kozma Mónika szervező.

Ünnepi istentisztelet huszárvatással

A református templomban tartott ünnepi istentiszteleten Stupár Károly lelképásztor hirdetett igét, és a hálaadás életünkben betöltött fontosságáról beszélt. „Az emberek többsége elégedetlen, frusztrált, ha öröme van oka, azt nem Istennek köszöni meg, hanem dicsékszik, mintha az saját érdeme lenne (...) Az ószövetségi gondolkodás szerint megjeleni az Úr előtt azt jelenti, hogy bemenni a templomba, ott áldozatot mutatni be, és részt venni az istentiszteleten. Bárhol is tartózkodsz, a világ bármelyik településén, az a dolgod, hogy ujjongj az Úr előtt. Igazi öröm és ujjongás csak az Isten jelenlétében van” – hangsúlyozta a lelképásztor.

Az istentiszteletet követően huszárvatásra került sor a gyülekezet előtt. Miholcsa József huszár alezredes, a marossárpataki Mátyás-huszárok parancsnoka elmondta, hogy a fogadalomtétel az egyéves próbaidőt követi, amely során a huszárelöltek bizonyosságot tettek arról, hogy megérdemlik a hagyományörző huszár címet. Részt vettek a bevonulásokon, tanúbizonyosságot tettek rátermettségükről, a csapat szeretetéről, a bajtársiasságról. Két Mátyás-huszár (Balizs István, Nehéz-Mózes Roland) és négy torboszlói kopjás (Kovács Szabolcs, Kiss Zoltán, Farkas Zoltán és Kiss István) nyert teljes jogú felvételt a huszárok csapatába.

Koszorúzás, emléktábla-avatás

A templomból a történelmi szoborparkba vonult át a gyülekezet, ahol – az előző évekhez hasonlóan – idén is koszorúzásra került sor. Kozma Barna, Marossárpatak polgármestere a két vendég polgármester társaságában (Farkas Ferenc – Jászapáti, dr. Jeneiné Egri Izabella – Földes testvértelepülésekről érkeztek) koszorúval tisztelgett a település két világháborúban elesett hőseinek emléke előtt, a jelen lévő huszárcsapatok képviselői pedig Miholcsa József Sebesült huszár szobránál helyezték el koszorút az 1848-as magyar szabadságharc emlékére.

A templomból a történelmi szoborparkba vonult át a gyülekezet, ahol – az előző évekhez hasonlóan – idén is koszorúzásra került sor. Kozma Barna, Marossárpatak polgármestere a két vendég polgármester társaságában (Farkas Ferenc – Jászapáti, dr. Jeneiné Egri Izabella – Földes testvértelepülésekről érkeztek) koszorúval tisztelgett a település két világháborúban elesett hőseinek emléke előtt, a jelen lévő huszárcsapatok képviselői pedig Miholcsa József Sebesült huszár szobránál helyezték el koszorút az 1848-as magyar szabadságharc emlékére.

Fotó: Berekméri Edmond

A székely himnusz eléneklését követően az iskolaudvarba vonult át a tömeg, ahol egy emléktábla került leleplezésre, két kiváló helyi pedagógus emlékére. Berekméri Edmond tanító elmondta, hogy az emléktáblával a település önkormányzata és népe két marossárpataki pedagógus emléke előtt tisztelg. „Szántó István igazgató-tanító és Kristóf István tanító hosszú évtizedeken át végeztek lelkiismeretes oktató-nevelő munkát, s voltak Marossárpatak kulturális életének fárhadhatatlan szervezői és vezetői. Ez az emléktábla segít majd abban, hogy emléküket ne feledjük, s a mindenkor fiatalabb nemzedék meg-

ismerje a két pedagógus nevét” – mondta Berekméri Edmond, aki részletesen beszámolt a két pedagógus munkásságáról. Az emléktáblát dr. Vass Levente parlamenti képviselő és Kozma Barna polgármester leplezték le, a helyi önkormányzat részéről

nyesebb tanulóit. Pénzjutalmat kapott Kali Zsófia, Moldován Auróra, Mózes Zsuzsanna, Lakó-Kiss Barbara, akik nagyszerű iskolai átlaguk mellett megyei versenyeken is kiválóan teljesítettek. E sorok írója díszoklevelet kapott a falu hírnevének öregbítéséért és példamutató munkájáért, amit a kultúra és a hagyományörzés terén végzett.

Huszártábor nótaszóval, tele bográccsal

Az elmúlt évekhez hasonlóan, az idei hagyományörző rendezvény ideje alatt is az iskolaudvar szomszédságában huszártábor működött. A hagyományörző lovasok péntek délután érkeztek Marossárpatakra, ahol Simon András kertjében állítottak fel rögtönzött tábor. Pénteken kora estétől késő éjszakáig nótáztak hangszerkísérettel a huszárok, szombaton, a megnyitót követően hatalmas bográcsban rotyogott a babgulyás a táborban. Váradi Csaba huszárhadnagy érdeklődésünkre elmondta, hogy a szovátai, havadi és marossárpataki 15-ös Mátyás-huszárok, a torboszlói székely lófők, a 9-es honvéd huszárezred paniti és koronkai lovasai, illetve a 11-es székely határőr Földváry Károly hagyományörző egyesület gyergyószentmiklósi huszárijai tettek eleget a meghívásnak.

Néptáncfesztivál, népi értékek és termékek kiállítása

A néptáncfesztiválon hét hagyományörző táncscsoport lépett színpadra: Mezőkölpényből (két csoport), Disznajórról, Magyarórról, Mezőpanitból, Jobbágytelkéről és Csittszentivánról. A kora esti órákban Ábrám Tibor és barátai népi zenekar kíséretében énekeltek nótacsokrot, majd a közel 100 óvodásból és iskolásból álló helyi gyermektáncscsoport mutatott be másfél órás műsort „Ezt a kerek erdőt járom én, járom én...” (sárpatoki történet, mese, tánc, ének) címmel. Az előadást Varró Huba, a Táncolj velünk most! művészeti igazgatója és társai tanították be. A szünni nem akaró eső ellenére nagyszámú közönség tekintette meg az előadást.

Idén sem maradt el a helyi népi értékek és termékek kiállítása. A sárpatoki népművészek varrottásokat, hímzett munkákat, dísztárgyakat, vadásztrófeákat, kézzel készített karkötőket, nyakékeket, fülbevalókat mutattak be, de idén is jelen voltak a helyi méztermelők, és Antalfi Zoltán híres marossárpataki pálinkájának legújabb fajtáit is meg lehetett kóstolni.

A helyi pálinkafőzők versenyén Mózes András szilvából készült itókáját választották az év pálinkájának, különdíjjal jutalmazták Farkas Ferenc jászapáti polgármester birsalmból főzött pálinkáját. A díjakat Kozma Barna polgármester és Kozma Mónika főszervező adták át. A pálinkaversenyt a Blue Art zenekar utcabálja követte, amit 23 óra körül tűzijáték szakított félbe. A nap műsorvezetője Rend Tamás tanár volt, aki kiválóan eleget tett feladatának, humoros megjegyzéseivel sokszor csalt mosolyt a jelenlévők arcára. (Berekméri)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TIMKO PÉKSÉG PÉKEKET** és **ELÁRUSÍTÓKAT** alkalmaz. Szakmai tapasztalat nem szükséges. Szívesen betanítunk bárkit, aki csapatunk tagjává szeretne válni. Fizetés 1800 lej kézbe. Alkalmazunk **SZAKKÉPZETT PÉKEKET** 2.400 lejes fizetéssel. Tel. 0756-128-313. (19953-I)

A **KREATÍV KÖNYVKIADÓ** gyerekönyvek és -folyóiratok tördelésére **TÖRDELŐ MUNKATÁRSAT** alkalmaz. Előnyt jelent: tördelői programok ismerete, kreativitás, vizuális készségek. Önéletrajzokat az office@kreativkiado.ro e-mail-címre várunk. (62419-I)

RÉGI ÉPÜLETEK, HOMLOKZATOK RESTAURÁLÁSÁVAL FOGLALKOZÓ KFT. MUNKAERŐT alkalmaz terepmunkára, betanulási lehetőséggel. A B kategóriás jogosítvány előnyt jelent. Tel. 0731-709-613. (62403-I)

MUNKATÁRSAT KERESÜNK HR-SZAKÉRTŐ/TOBORZÓ pozícióra. Mi lenne a feladatod? Toborzás, jelöltek kezelése a kiválasztási folyamat során: önéletrajzszűrés, interjúidőpontok egyeztetése, interjúztatás, jelöltekkel való kommunikáció, kapcsolattartás, új munkatársak bevezetésének koordinálása, naprakész kimutatások vezetése. Jelentkezz önéletrajzoddal: cv@petry.ro. (-I)

ÉPÍTŐIPARI KFT. alkalmaz **ÁCS, VASBETONSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT** hosszú távra, magas kereseti lehetőséggel. Érdeklődni a 0770-776-911, 0758-376-732-es telefonszámon. (20358-I)

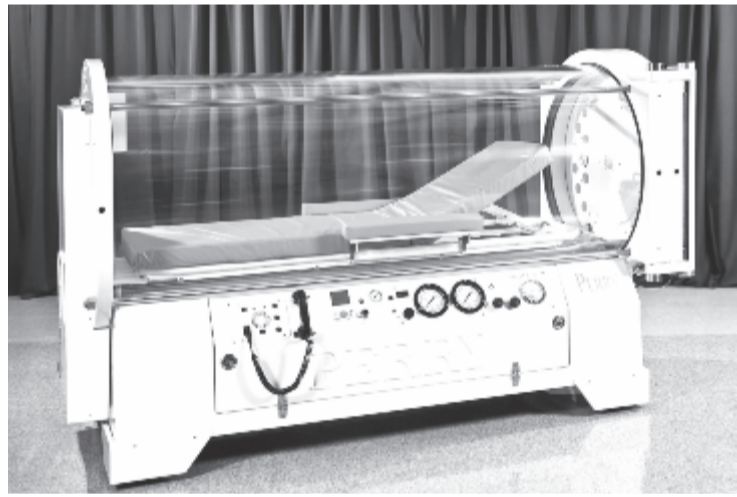
BETANÍTOTT MUNKÁRA MUNKAERŐKAT keresünk. Jó kereseti lehetőséget és civilizált munkakörülményeket ajánlunk. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (-I)

ÚJDONSÁG!!!

Hiperbárikus oxigénterápia most a Nova Vita Orvosi Központban – a legfejlettebb egyszemélyes hiperbárikus kamra, egyedülálló Romániában! Javallott és hatékony kezelés ortopédiai műtétek előtt/után, agysérülések, égési sérülések, sportsérülések esetén, az esztétikai és plasztikai műtétek után stb.

Részletek és programálás telefonon:

0265-260-460, 0735-701-713, 0265-266-112, 0735-701-711 vagy www.nova-vita.ro

Marosvásárhelyen **ȘTEFANIA** javasasszony a legnagyobb erővel bír. Paranormális képességei révén segíteni tud, bármilyen problémája van. Leveszi a rontást és az átkot, súlyosságuktól függetlenül, feloldja a kötést. Szétvált párokat békít ki, egyetértést visz a családba, összehozza a férjet, feleséget. Gyógymódot ismer az impotenciára, alkoholizmusra, stresszre, meddőségre, csontfájdalmakra, a megmagya-rázhatatlan fejfájásra és egyéb betegségekre.
Köszönetnyilvánítás: Ildikó hálás Ștefania asszonynak, mert férje visszatért hozzá, miután elhagyta. Hívja bizalommal Ștefania asszonyt, 100% garancia.
Tel. 0743-854-205. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetés rovartban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL, BÉRBEADÁS

MAROSVÁSÁRHELYEN, a Kárpátok sétányon lévő 9 emeletes tömbház 7. emeletén másfél szobás, 34 m²-es lakrész eladó. Ára: 38.000 euró. Tel. 0755-911-482. (9332-I)

HÁROMSZOBÁS lakás eladó, 3/4 emelet, garázzsal, a Rozmaring utcában. Tel. 0742-802-545. (1753-I)

KIADÓ lakás diákoknak a Kövesdombon. Tel. 0740-268-833. (mp-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (9292-I)

TÚZIFA eladó. Tel. 0752-641-451. (1769)

TÚZIFA eladó. Tel. 0755-864-507. (1769)

TÚZIFA eladó. Tel. 0747-594-011. (1769)

ELADÓ kriptá a maroszentgyörgyi új temetőben. Tel. 00-36-30-261-9911. (mp-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (9292-I)

TÚZIFA eladó ingyenes házhoz szállítással. Tel. 0758-548-501. (1760-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9049)

VÁLLALUNK: építkezési munkát, tetőjavítást, festést, cserépforgatást stb. Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0721-156-971. (9042)

VÁLLALUNK: cserépforgatást, tetőjavítást (Lindab lemez) és bármilyen javítást. Tel. 0732-235-773. (9305)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (9100)

KÚTÁSÁST, pucolást vállalunk és kútgűrűket árulunk. Tel. 0765-385-595. (1749)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (1805)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel, soha el nem múló szeretettel emlékezünk **SZILÁGYI ISTVÁN ZSOLT** halálának első évfordulóján, július 11-én.
*Álmodtunk egy öregkort, csodásat és szépét, de a kegyetlen halál mindent összetépett.
Csoda volt, hogy élteél és bennünket szerettél, nekünk nem is haltál meg, csak álmodni mentél.
Egy reményünk van, mi éltet és vezet,
hogy egyszer majd találkozunk veled.*
Akik ismerték, gondoljanak rá szeretettel. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Szerettei. (1783)

Lassan megyünk, halkan lépünk, végre csendben odaérünk, megérkezünk arra a helyre, ahova a legjobb édesanya van eltemetve. A virágot a sírjára letesszük, és elmondjuk, hogy ugyanúgy szeretjük, aztán csendben tőle búcsút veszünk, drága édesanyánk, örökké szeretünk.
Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk drága édesanyánkra, a maroszentannai **MÁTYÁS ANNÁRA** szül. Szalontai halálának 25., valamint drága édesapánkra, **MÁTYÁS LŐRINCRE** halálának 26. évfordulóján. Köszönjük, Istenünk, hogy ők lehettek a mi szüleink. Nyugodjatok békében! Lányaik, fiuk és azok családja. (1792)

Váratlanul itt hagyta minket, azokat, akik téged nagyon tiszteltek és szerettek. Nem vagy velünk, de szívünkben mindig élni fogsz. Bánatos szívvel emlékezem július 11-én feleségemre, **BALÁZS ÉVÁRA** szül. Pálffy halálának második évfordulóján. Szeretett férjed, Bandi. (1773)

Bánatos szívvel emlékeztünk július 9-én **SCHUCK RUDOLFRÁ** halálának 13. évfordulóján. Emlékét kegyelettel őrzi szeretett felesége, Annuska, leányai: Renike és Gédi, valamint unokája, Hunor. Nyugodjál békében, Őcsi! (1795)

ELHALÁLOZÁS

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem 1959-ben végzett hallgatói szomorúan búcsúznak
özü. dr. **PAPP JÓZSEFNÉ** szül. Trombitás Melinda gyógyszerésznőtől.
Ezüton kívánunk őszinte részvétet hozzátartozóinak.
Temetése 2018. július 11-én, szerdán 14 órakor lesz a református temetőben. Nyugodj békében, Melinda!
Évfolyamtársaid. (1782-I)

Szomorúan búcsúznak
dr. **SZŐCS KÁROLYTÓL** – született Olaszteleken 1937. október 9-én, elhunyt 2018. július 5-én a németországi Neustadtban. Sokan fogjuk felidézni szívünkbe zárva az egykori gyermekorvost, a sokoldalú tehetséggel megáldott, segítőkész apát, férjet, testvért, nagyapát és barátot, a csíkszeredai kórház újszülöttosztályának egyik megalapítóját és főorvosát, számos újság és folyóirat külső munkatársát. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család és barátai.
(v-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanyja, nagymama, anyós, rokon, szomszéd, barát és jó ismerős,
ORBÁN REBEKA szül. Balázs
életének 68. évében elhunyt. Temetése július 12-én, csütörtökön 13 órakor lesz a református temetőben.
Búcsúzik tőle a gyászoló család.
Nyugodj békében! (1794-I)

Megtört szívvel tudatom, hogy szeretett húgom,
NEMES MÁRIA folyó hó 9-én, 59 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése a marosvásárhelyi református sírkertben július 11-én, szerdán 13 órakor lesz.
Búcsúzik tőle testvére, Béla és családja. (1796-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **ASZALOS ANDRÁS** szül. Lakó Rozália
90. évében hosszú szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése július 12-én du. 2 órakor lesz a református temetőben.
A gyászoló család. (1804-I)

81 éves korában 2018. július 8-án elhunyt
LUKÁCS MIHÁLY villanyszerelő, halász, életművész.
Temetése július 11-én 14 órakor lesz a római katolikus temető felső kápolnájából. Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (1806-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa,
DÓSA SÁNDOR KÁROLY életének 66. évében elhunyt. 2018. július 12-én, csütörtökön 11 órától helyezzük örök nyugalomra a jeddi sírkertben.
A gyászoló család. (sz-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Mély együttérzésünket fejezzük ki a Pálffy családnak a drága **HUNOR** elvesztése miatt érzett fájdalmukban. A víkend szomszédok és barátok. (1793-I)

Szomorúan értesültünk osztálytársunk, **BERECZKI ZITA** haláláról. Az Egyesülés Középiskola 1961-ben végzett XI. A osztálya fájdalommal búcsúzik, nyugodjon békében! Őszintén együtt érzünk a gyászoló családdal. (1799)

Együttérzésünket fejezzük ki **PÁLFY HUNOR** szüleinek szeretett gyermekük elvesztésekor. Wir werden Dich nie vergessen. Klassenkollegen und Lehrer. (1903-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a drága feleséget, a jó édesanyát, testvért, rokont, jó szomszédot, ismerőst, **VASS KRISZTINÁT** (Magdi) szül. Szombati utolsó útjára elkísérték, virágot helyeztek a sírjára. A gyászoló család. (1772-I)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik özü. **PÁSZTOR KATALIN** temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (1770-I)

 DIMITRIE CANTEMIR POSZTLICEÁLIS ISKOLA A 2009. december 18-i 6207-es számú miniszteri rendelettel akkreditált tanintézet		
SZAKKÉPESÍTÉS	ÉVES TANDÍJ	KEDVEZMÉNYEK A KÉPZÉSEK RÉSZTVEVŐINEK
ÁLTALÁNOS ORVOSI ASSZISZTENS nappali 3 éves	2.450 lej 6 részletben, az elsőt (500 lej) a beiratkozáskor kell kifizetni, a 2-6. részletet (390 lej) a beiratkozási kérvény alapján	<ul style="list-style-type: none"> A nehéz anyagi helyzetben levő diákok kérvényezhetik a tandíj részleges/teljes eltörlesztését (bővebb felvilágosítás a titkárságon) Szálláslehetőség az európai normáknak megfelelő diák-bentlakásban A képzések multimédiás rendszerben zajlanak, a diákokra összpontosító interaktív módszerekkel Az előadások tananyagát közzéteszik az iskola honlapján Állandó bejárás lehetőség a Serafim Duicu könyvtárba, hozzáférés az adatbázisához és az internethez Ingyenes részvétel az iskola által szervezett helyi és országos ülésszakokon és szimpóziumokon A hallgatók a gyakorlati képzést egészségügyi intézményekben és gyógyszertárakban végzik. A 2016-17-es és a 2017-18-as tanévben 20, illetve 40 II. és III. éves diák az Erasmus+ program keretében 19 napot Olaszországban és Spanyolországban gyakorlatozott. Az iskola a 2018-2019-es tanévre új projektet nyújtott be, ami az általános orvosi asszisztens szakos diákok versenyképességének növelését célozza, olaszországi, németországi és spanyolországi gyakorlati képzések által.
GYÓGY-SZERÉSZ-ASSZISZTENS nappali 3 éves	2.450 lej 6 részletben, az elsőt (500 lej) a beiratkozáskor kell kifizetni, a 2-6. részletet (390 lej) a beiratkozási kérvény alapján	<p>A BEIRATKOZÁSHOZ/ TÖRZSKÖNYVEZÉSHEZ SZÜKSÉGES IRATOK</p> <p>A középiskola elvégzését igazoló okirat (eredeti) vagy az érettségi diploma, illetve az azt helyettesítő igazolás, születési bizonyítvány (eredeti), házasságlevél (eredeti), személyazonossági igazolvány, orvosi igazolás a családonkívüli, amely igazolja, hogy a jelentkező egészséges („clinic sănătos”) és képes az egészségügyi asszisztens szakma gyakorlására. Ezt az igazolást minden tanév elején be kell nyújtani.</p> <p>A fénymásolatokat a beiratkozáskor készítik el. A beiratkozási díj 150 lej. A díj befizetése alól mentesülnek az árvák, illetve a gyakorló pedagógusok gyermekei, erről a szülők tanintézményében kiadott igazolást kell bemutatni. A diákok törzskönyvezése a beiratkozással egy időben történik, és ekkor kell kifizetni a tandíj első részletét is.</p>
Beiratkozás: 2018. július 9-27. 2018. szeptember 3-7. 10-17 óra között hétfőtől péntekig a Dimitrie Cantemir Posztliceális Iskola titkárságán, a Bodoni Sándor utca 3-5. szám alatt		<p>Tájékoztatás: tel/fax: 0365 401 129 www.scoalacantemir.ro</p>
<p>A posztliceális képzésre a középiskolát elvégzett diákok iratkozhatnak be érettségi diplomával vagy anélkül.</p>		

MEGJELENT
Todor Boglár: Mandala Szimfónia

„A Mandala Szimfónia színező varázslatos világa kreatív kikapcsolódást nyújt, fejleszt, lecsendesít, pihentet, oldja a stresszt, növeli az önbizalmat, és gyógyítja a lelket. A színezőben található mandalák egyedi tervezésűek, segédvonalak mentén kivághatók, elajándékozhatók.
 Színezz, töltődj, lazulj! :)”

Kapható a KOBÁK könyvesboltokban
 Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
 Szászrégen, Mihai Viteazu 15.szám

 christof industries

J. CHRISTOF E&P SERVICES S.R.L. – AZOMUREȘ területe keres:
 – LAKATOST
 – HEGESZTŐT

Feladatok:
 – gépészeti, karbantartási, javítási feladatok szakszerű ellátása;
 – munkafegyelem és utasítások betartása a HSEQ normák szerint;
 – pótalkatrészek és részegységek felújítása javított gépekhez.

Ajánlat:
 – optimális munkakörülmények;
 – vonzó fizetés végzettség szerint;
 – azonnali munkakezdés.

Jelentkezés:
 – Küldjön önéletrajzot e-mailben vagy személyesen (Azomureș, Str. Gh. Doja, Nr. 300)
 – E-mail/Telefon: e.vitos@christof.com, l.oprea@christof.com;
0731-606-891
 – Cím: J. Christof E&P Services S.R.L.
 Vitos Enikő vagy Oprea Lidia

 Forgalomkorlátozás a Tudor negyedben

Az Aquaserv által július 10-16-ra tervezett felújítási munkálatok kapcsán tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a nem megfelelő időjárás miatt a munkálatokat pénteken, **július 13-án** kezdik el.

Felkérjük a Testvériség/Infrățirii utca lakóit, hogy július 13-tól szabadítsák fel a 9-17. számú tömbházak előtti parkolókat!

Csatornafelújítás miatt közúti forgalomkorlátozás lesz a Testvériség/Infrățirii utcában, a Jövő/Viitorului utca és a Poklos-patak hídjá közötti szakaszon.

Ebben az időszakban a közúti forgalom a következőképpen változik:
 * Az 1918. December 1. útról a Testvériség/Infrățirii utcán át a Merészég/Cutezanței utca felé egyirányúsítják a forgalmat.
 * A Merészég/Cutezanței utcától az 1918. December 1. út irányában a következőképpen alakul a forgalom: Testvériség/Infrățirii utca – Harmónia/Armoniei utca – Testvériség utca – 1918. December 1. út.

A munkálatok ideje alatt ideiglenesen megszüntetik a zónában található buszmegállókat. A balesetek megelőzése érdekében felkérjük a gépkocsivezetőket, tartsák tiszteletben az útjelzőket, és vezessenek óvatosan.

A kényelmetlenségéért elnézést kér és megértésüket köszöni

az Aquaserv Rt., Marosvásárhely

 Jó hír a kiváló diákoknak!
Claudiu Maior: Kifizetjük az ösztöndíjakat!

A marosvásárhelyi önkormányzat határozatban rögzítette a teljesítményalapú és érdemösztöndíjak odaítélését. „Az ösztöndíj az anyagi támogatás egyik formája, amelynek célja ösztönözni azokat a tanulókat, akik nagyon jó eredményeket érnek el a tanulásban és jó a magaviseletük. Az ösztöndíjakat azoknak a köznevelési-területi egységeknek a költségvetéséből ítélik oda, amelyekhez a köznevelési intézmények tartoznak. Jelen esetben a Marosvásárhely területén található állami köznevelési intézményekben tanuló diákokról van szó, az egyes iskolák által az I. félévre vonatkozóan leküldött eredmények alapján. Teljesítményalapú ösztöndíj 314 van, ezek összértéke 785.000 lej, érdemösztöndíj pedig 5814, értékük 1.453.500 lej. Ösztöndíjban tehát összesen 6128 diák részesül, a díjak összértéke eléri a 2.238.500 lejt. Végül pedig biztosítani szeretnénk önöket, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal továbbra is foglalkoztatja a marosvásárhelyi oktatás minőségének javítása, ezt bizonyítják a város összes tanintézetében végrehajtott beruházások” – mondta a polgármester tanácsadója, Claudiu Maior.

A köz-, bel- és külkapcsolati osztály

 NUMAI
 DIN INGREDIENTE NATURALE
Timko
 TERMIKAI ÉRTELMEZÉS
 CSAK
 TERMÉSZETES ALAPANYAGOKBÓL

Hagyományos receptek természetes alapanyagokból!

16 étvágyat!

 Marosvásárhelyi Rádío Románia
 www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM